

LAISVĖS KOVOS METAI

DARBININKAS

LII NR. 36

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N. Y.

ANTRADIENIS - TUESDAY, GEGUŽIS - MAY 14, 1968

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

10 CENTŲ

Derybos Paryžiuje, grėsmė Prahai, invazija sostinėn

Spaudimas suderintas visose pozicijose—kad karo veiksmai Vietname, chaosas Europoje, Maskvos grėsmė Prahai verstu JAV kapituluoti Paryžiaus derybose

SAIGONAS: kovos nebaigtos

Saigonas buvo svarbiausias taikiny antros ofensyvos, kurią P. Vietnamo komunistai pradėjo gegužės 5. Gegužės 10 jos dar nebuvo baigtos. Per 5 dienas priešas neteko 3,000 žuvusių Saigone, kitur 1,000. Ofensyva buvo palietusi 120 miestų.

Hanoi kalba apie savo laimėjimus. Amerika kalba apie

žuvusius: nuo metų pradžios iki dabar priešas žuvo 90,000, amerikiečių per 4,000, p. vietnamiečių 12,000. P. Vietnamo vyriausybė dėl ofensyvų neteko kontrolės 700 sodybų, kurių trečdalis teko komunistų kontrolėn.

Ir antroji ofensyva, silpnė už pirmą, buvo skirta Paryžiaus deryboms paremti. Galima laukti karinio spaudimo, kol eis derybos.

PARYŽIUJE: derybos pradėtos

Derybos tarp Amerikos ir š. Vietnamo pradėtos nuo gegužės 10. Pradžioje deramasi tik dėl procedūros. Nelaukiama, kad jos greit pasibaigtų. U. S. News... spėja, ne anksčiau kaip 1969 metų vidury. Pirmenama, kad Korejos derybos truko daugiau kaip 2 metus. Tų derybų metu dar žuvo amerikiečių 12,700, sužeista 49,500. Tik davimas suprasti, kad bus pavartota atominė jėga tada derybas baigė.

Derybos sąmoningai delsimos, kad jų metu būtų pagerinta karinė padėtis Vietname. Pradžiai jiems gera: Amerika pristabdė š. Vietnamo bombardavimą tik iki 19 paralelės. Tai padėjo komunistams sustiprinti infiltraciją į P. Vietnamą — nuo sausio iki dabar 80,000-100,000. Karinė vadovybė spaudžia prezidentą atšaukti draudimą, jei komunistai nesiaurina infiltracijos. N. Y. Times siekia sumenkinti karinės žvalgybos informacijas apie infiltraciją ir draudimo neatšaukti.

— Saigone gegužės 13 sąjungininkai paskelbė, kad esąs baigtas komunistų pasipriešinimas.

— Popiežius Paulius VI lankysis Bogotoje, Kolumbijoje. Dalyvaus eucharistiniame kongrese, kuris rengiamas rugpjūčio 18-25.

— Čekoslovakijos delegacija, kuri lankėsi Maskvoje, įtikino Maskvos vadus, kad Čekoslovakijos reformos nėra jokia grėsmė komunistų partijai nei Sovietų Sąjungai.

— Lenkijoje kitokios nuotaikos nei Čekoslovakijoje, nes joje yra 30,000 Sovietų kariuomenės; ji neprieina prie laisvo krašto.

PRAHOJE: sovietinių tankų grėsmė tebekabo, nes "vanagai" tiki, kad Amerika vėl nesikiš

Gegužės 9 žinias apie Paryžiaus artėjančias derybas nustebe žinia, kad Sovietų tankai žygiuoja į pietų Lenkiją link Čekoslovakijos sienos; kad diplomatai ir korespondentai iš Varšuvos neišleidžiami. Žinia buvo tuojau sušvelninta aiškinimu, kad tai esą tik seniau numatyti manevrai ir apie juos buvę pranešta Čekoslovakijos vyriausybei. Po kelių dienų nuo tos žinios Sovietų armijos atsiuntimas į Čekoslovakijos pasienį vertinamas kaip karinis spaudimas Čekoslovakijos Aleksandro Dubcko vyriausybei susilaikyti nuo liberalizacijos reformų.

Spaudimui sustiprinti gegužės 8 buvo iškviesti į Maskvą Bulgarijos Živkov, Lenkijos Gomulka, Vengrijos Kadar, rytų Vokietijos Ulbrichtas. Tos keturios valstybės turėjo spausiti kaip Varšuvos pakto nariai. Ligi šiol spaudimas reiškėsi kritika Čekoslovakijai. Lenkų spauda skelbė, kad "tikrieji" Čekoslovakijos komunistai reikalingi Lenkijos pagalbos prieš "revizionistus", "sionistus", kurie "užgrobė" valdžią Prahoje. Rytų Vokietijos spauda jau aliarmavo, kad Čekoslovakijoje esanti amerikiečių kariuomenė ir tankai. Maskvos, Berlyno, Varšuvos radijas kartojo, kad A. Novotny sudaręs "darbininkų ir valstiečių" vyriausybę ir šaukiasi pagalbos iš "brolisčių" vyriausybų.

Tai propaganda. Lig šiol nėra žinių, kad Sovietų tankai būtų perėję Čekoslovakijos sieną. H. Schwartz (N.Y.T. gegužės 13) aiškina, kad tarp komunistų vadų esą "vanagai" ir "balandžiai". Tarp pirmųjų — Gomulka, Ulbrichtas, Suslovas, Brežnevas. Tarp antrųjų Kosyginas ir Kadaras. Pirmieji lygina Čekoslovakijos nuotakas su Vengrijos 1956. Siūlo sutvarkyti Vengrijos pavyzdžiu. Aiškina, kad Amerika ir dabar nesikiš, nes yra užimta Vietnamu. Antrieji norį pasikalbėjimais paveikti Čekoslovakijos vyriausybę. Kalbama, kad Kadar tarpininkausias tarp Maskvos ir Dubcko vyriausybės.

Dubcko vyriausybė lig šiol mėgino laikytis nepriklausomai. Aiškina, kad ją remia visa partija. Numatomame partijos centro komiteto susirinkime bus išstumti "konservatyvieji", kurių esą dar apie 40. Tačiau ir Dubcek leidžiasi Kadar tarpininkaujamas, kad atitolintų Maskvos tolimesnį spau-

dimą. Lieka laukti, ar Dubcek kapituluos, ar Maskvos kariuomenė žygiuos į Čekoslovakiją.

Vertinant iš perspektyvos, atrodo, kad Maskva nepakeitė per 25 metus nei siekimų nei taktikos. Ir prie Lietuvos sienų pirma sutraukė savo kariuomenę, paleido kaltinimus, o paskui įteikė ultimatumą.

— Čekoslovakija pareiškė protestą Lenkijai, Sovietams ir rytų Vokietijai prieš šmeižimą spaudoje.

— Rumunija pareiškė susirūpinimą, kad į Maskvos konferenciją gegužės 8, kur buvo Lenkijos, Vengrijos, Bulgarijos ir rytų Vokietijos atstovai, nebuvo pakviesta nei Čekoslovakija nei Rumunija. Sovietai jau ima daryti skirtumus tarp sateлитų — patikimų ir nepatikimų.

— Izraelis gegužės 13 pakartotinai atsisakė tartis su arabais per tarpininkus. J. T. tarpininko Gunnard Jarving atmetimas yra naujas smūgis J. T. autoritetui.

— Prancūzijoje studentai ir komunistų vadovaujamos profesinės sąjungos paskelbė streiką — protestui prieš policiją, kuri buvo pavartota prieš studentus Paryžiuje.



Alton L. Jenkins, valstybės departamento atstovas, pasikalbėjimo su N. Umbrazaite, Laisvės žiburio radijo atstove. Nuotr. L. Tamošaičio

SOSTINĖ laukia "beturčių" invazijos porai savaitė

Washingtonė gegužės 30 numatomas "neturtingųjų" žygis, kurį organizuoja "Southern Christian Leadership Conference". Suvešią 10,000 asmenų iš visos Amerikos. Išlaikysią

Washingtonė porą savaitę. Suvežimas, maitinimas, palapinės ir kt. atsies 1 mil. dol. Pinigai renkami aukų būdu. Ši organizacija savo štabo tarnautojų algom metam išleidžia taip pat

vieną milijoną.

Ko reikalauja "neturtingųjų" žygis

R. D. Abernathy, "Southern... Conference" vadas, gegužės 13 pareiškė, kad žygis bus

GALVOS, KURIOS SUKASI Į KAIRĘ

Posūkis į "kairę" auga; su juo auga mažumos smurtas ir diktatūra; cenzūra oponentui, minties klastojimas...

Amerikoje negrį riaušėm iniciatyvą turėjo vadinamoji "kairė". Kolumbijos ir kitų universitetų riaušėm vadovavo "kairė". Berlyno ir Vokietijos universitetų demonstracijos organizavo "kairė". Prancūzijoje studentų ir profesinių sąjungų visuotiniam streikui toną davė "kairė"... Ar ta "kairė" artimesnė Maskvai ar Pekingui — mažiau svarbu. Abiejų siekimai tie patys. Abudu savo dabartiniuose veiksmuose dvasią parodė tą pačią. Būtent:

1. Žodžio laisvė — man; žodžio cenzūra — tau

"Kairė" daug kalba apie žodžio laisvę — kaltina Ispaniją, Graikiją, kad ten veikianči cenzūra, varžomas laisvas žodis. "Kairė" laisvės reikalauja tol, kol laisvė yra naudinga pačiai "kairėi" — kol skelbia jos mintis ar platina pornografiją, kursto tuo keliu chaosą, anarchiją, demoralizaciją visuomenėje, kol tos visuomenės dar nevaldo "kairė".

Tas žodis, kuris nepatinka "kairėi", laisvės neturi turėti. Tai ypačiai iliustravo Vokietijos studentų "kairės" veikla prieš Axel Springer leidyklą. Leidykla turi savo žinioje 40 proc. Vokietijos spaudos. "Kairės" demonstrantai reikalavo įstatymo keliu atimti iš Springerio spaudos kontrolę. Esą jis per savo spaudą "klastoja", gadina viešąją opiniją.

Kodėl taip nukrypo "kairė" už laisvo žodžio atėmimą Springeriui, paaiškina Drew Pearson ir Jack Anderson (N.Y. Post). Springerio laikraščiai ir magazinai esą nuosaukiškos demokratinės vakarų Vokietijos minties reišėjai ir vairotojai. Springerio "Die Welt" esą tokios reikšmės kaip Amerikoje "N. Y. Times" (betgi prieš N. Y. Times Amerikos "kairė" balso nekeli! Red.). Springeris esąs žydų gynėjas. Už rasinę ir religinę toleranciją Massachusetts Brandeis universitetas suteikė jam garbės laipsnį. Springer remia demokratinę, proamerikinę politiką... Čia ir esanti gilioji Vokietijos "kairės" neapykantos šaknis. "Kairė" kaltina, kad Springerio spauda sudariusi atmosferą pasikesini-

smūgis po smūgio "šios šalies faraonam, kol jie sutiks duoti užtenkamai darbų ir garantuos metines pajamas".

— Kingo įpėdinis Abernathy senato komisijoje reikalavo, kad tuojau būtų išleisti įstatymai, kurie parūpintų 2 mil. darbo vietų.

OPINIJA DĖL MOBILIZACIJOS
Louis Harris duomenim, 54 prieš 31 proc. pasisako už dabartinę mobilizacijos formą prieš siūlymą loterijos keliu vykdyti mobilizaciją baigusiem 19 metų.

Atsisakymą tarnauti kariuomenėje Vietnamo kare, kadangi jis esąs "nemoralus", opinija atmetė 65:25 santykiu.

— A.F.L.-C.I.O. prezidentas Meany gegužės 13 spėjo, kad auto unijos automatiškai iškris iš unijų federacijos, jei per mėnesį nesumokės savo mokesčio — 90,000 mėnesiui.

— De Gaulle gegužės 14 išvyko 6 dienom į Rumuniją.

— Senate gegužės 13 61:9 balsais kovai su nusikaltimais priimtas įstatymas, kuriuo draudžiama riaušės kėlusiem duoti federalines tarnybas per 5 metus.

— Hominy Falls, W. Va., gegužės 11 buvo išgelbėti 15 angliakasių iš užlietos kasyklos. Joje išbuvo 5 dienas. Kiti 10, kurie buvo žemesnėje šachtėje, laikomi žuvę.

mui prieš "kairės" vadą Dutschke, kuris skleidė neapykantą Amerikai, smerkė Vietnamo karą, degino Amerikos vėliavą... Taigi, kas už Ameriką, tam žodžio laisvės neturi būti.

2. Smurtas prieš įstatymą yra pažanga, smurtas už įstatymą yra brutumas

Amerikos spaudoje daug sykių ir su aliarmu buvo atsiliepta prieš smurto grėsmę iš "dešinės". Tikro smurto reiškiniai dabar pasirodė kaip tik iš priešingos pusės — iš "kairės". Kaip N.Y. Post pastebėjo, ir Vokietijoje "kairės" veikėjai organizavo smurtą prieš Springerio leidyklą — padeginėjo, kliudė sunkvežimius su išvežiojama spauda.

Tas "kairės" smurtas priešingas veikiantiems įstatymams. Policija, kuri ėmėsi priemonių prieš neteisėtą smurtą, kuri vykdė įstatymą, buvo apšaukiama "brutali". Panašiai Amerikoje, Prancūzijoje.

Bet tie, kurie čia mato policijos brutalumą, niekad nepakėlė balso prieš sovietinės policijos žmonių grobimą, šeimų suardymą ir deportavimą į Sibirą ar koncentracijos stovyklas, o dabar į... bepročių namus.

Tie dvasininkai, kurie smerkė Ameriką prieš civilinių asmenų bombardavimą, nepakėlė balso prieš kaltininkus, kurie Vietname prie Hue miesto nužudė ir sukišo į masinius kapus tūkstančius civilinių asmenų; nepakėlė taip pat balso prieš komunistų ofensyvą Saigone, kur žuvo 3,000 civilinių asmenų ir 50,000 neteko pastogės.

3. Teisingas yra smurtas, kuriam pritariu... aš

Sudarinėjama opinija, kuri pateisintų smurtą prieš įstatymą. Kai policijai buvo įsakyta plėšimų ir padeginėjimų nematyti, kai kurie teologai mėgino tokį įsakymą pagrįsti samprotavimu: žmogus didesnės vertybės už nuosavybę; geriau tegul jis plėšia, bet tegul tik nebus nušautas. Daikto ir žmogaus vertinimas teisingas. Deja, ne vietoj: plėšime svarstomas ne žmogaus ir daikto vertybių klausimas, bet vykdydamas visuomenio gyvenimo įstatymo keliu sutartos tvarkos, be kurios visuomenė virsta plėšrių vilkų gauja.

Visu rimtumu smurto arba "revoliucinės" priemonės buvo svarstomos teologų — katalikų, protestantų, ortodoksų — balandžio 25 Libane. Buvo priimtas Barbara Ward Jackson anglės, pontifikalinės komisijos atstovo, suformuluotas sprendimas dėl revoliucijos arba smurto: "jei neteisėbė yra įsišaknijusi ir jos rėmėjai atsisako sutikti su atmainom, tai žmonių sąžinė gali leisti jiems imtis smurtinės revoliucijos". Tokiu atveju atsakomybė tenkanti tiem, kurie priešinosi atmainom, vedančiom į pažangą.

Revoliucijos teisė teisingai aptarta. Tokia ji būdavo pripažįstama ir ankstesniose teologų doktrinos. Šiandieninė silpnėbė tame aptarime yra ta, kad teisingumas imama vertinti ne pagal objektyvias normas; šiaudien išpopuliarintas vertinimas pagal "asmeninę sąžinę". O tokis vertinimas lengvai gali pastūmėti į subjektyvizmą ir visuomeninį chaosą, kurio siekia mėginantieji pakeisti žmonių galvojimą.

Pačios gražiosios tiesos (demokratijos, žodžio laisvės, sąžinės laisvės, asmeninės atsakomybės) gali būti pakreipiamos vienašališkai ir dėl to turi būti sutinkamos kritiškai, ar tuose senuose žodžiuose nėra įdėta nauja priešinga prasmė.



III Tautinių šokių šventės komiteto delegacija pas pulk. Jack Reilly, kuris Chicagoje yra specialiu įvykių direktoriumi. Jis pažadėjo visoje Europoje paramą tautinių šokių šventei liepos 7. Nuotraukoje komiteto vicepirm. Vaclovas Kleiza, sekretorė Regina Kučienė, Juzė Daužvardienė, pulk. Jack Reilly, Jolita ir Vida Kriaučiūnaitės, pirm. dr. L. Kriaučiūnas, spaudos reikalų vadovas Vytautas Radžius, LB Tarybos narys Jonas Jasaitis. Nuotr. Vlodo Juknevičiaus

Amerikos lenkai eina į rinkimus su reikalavimais

Congr. Record balandžio 30, kongresmano Henry Helstoski (N.J.-d.) pasiūlymu, įrašytas Amerikos lenkų kongresas prieš rinkimus — "The Political Platform of the Polish-American Congress". Šioje platformoje išdėstoma, ko Amerikos lenkai nori ir kokius asmenis jie parems rinkimuose.

Amerikos lenkų kongresas — sakoma pareiškimo pradžioje — buvo organizuotas 1944 kaip autentiškas balsas Amerikos piliečių lenkų kilimo (tik kažkodėl pats pareiškimas pasirašytas Californijos ir Arizonos lenkų kongreso vadovybės).

Kongresas įsitikinęs, kad lenkų tautiniai siekimai susiduria su Amerikos demokratijos gyvybiniais interesais. Tie siekimai išdėstyti Congr. Record rašte dvejopi: apskritai, kurie liečia rytų vidurio Europą specialiai, kurie liečia Lenkiją.

Laisvės rytų — vidurio Europai — tokis pagrindinis Kongreso reikalavimas. "Mes visiškai pritariame — rašoma — Jungtinių Valstybių įsipareigojimam Azijoje. Bet mes nepitariame politikai, kuri nusuka Jungtines Valstybes nuo mūsų tradicinių sąjungininkų Europoje". Pasisako prieš izoliacionizmą, kurį panaudoja Europos didieji savajai ekspansijai. Tokios ekspansijos pavyzdys buvo hitlerinė Vokietija ir stalininė Rusija, kada jos susitarė 1939 slapta Ribbentropo-Molotovo sutartimi pasidalyti Lenkiją 54:46 proporcija. "Stalininė Rusija paskui buvo padrasinta agresijos ir aneksijų politikai trigaisiais Teherano ir Jaltos sprendimais".

(Teherano konferencija, 1943 lapkričio 28 — gruodžio 1; dalyviai Rooseveltas, Stalinas, Churchillis — sutarė invazijos planą pagal Stalino projektą; Jaltos konferencija 1945 vasario 11; dalyviai tie patys, bet sprendžiamoji rolė buvo pirmųjų dviejų — sutarė rytų bei vidurio Europos likimą pavesti Stalino malonei. Red.).

"Mes visai suprantame, kad humanitariniai ir progmaniniai sumetimais rytų vidurio Europa negali būti dabartiniu metu išlaisvinta nei karu nei tautų sukilimu. Tačiau mes kreipiamės į Washingtono viešuosius atsakingus pareigūnus, kad efektyviau siektų šio regiono taikingo išlaisvinimo iš Sovietų primesto priespaudos

Balsuos už tuos, kurie rems laisvę rytų-vidurio Europos tautoms, Oderio-Neisės sieną tarp Lenkijos ir Vokietijos, Amerikos paramą Lenkijos gyventojams, ne komunistiniam režimui

režimo, siekiant laisvės ne tik trisdešimt dvi milijonams lenkų, bet ir gudam, bulgaram, čekam, estam, vengram, latviams, lietuviams, rumunams, slovėkams, ukrainiečiams, o taip pat žydams, kurie išliko nuo vokiečių sunaikinimo. Tai reikalauja gerai apgalvoto taikingo Jungtinių Valstybių angažavimosi, siekiant laisvės pagerėjimo šių Amerikos istorinių sąjungininkų bendrai padėčiai. Šiem Europos kraštams buvo atimta politinė nepriklausomybė, o tuo pat metu apsisprendimo teisė buvo suteikta daugumai afrikiečių.

"Kaip Amerikos balsuotojų mūsų parama kuriai programai ar asmeniui į prezidentus, senatorius, kongresmanus, gubernatorius priklausys nuo jų linijos atžvilgiu šimto milijonų europiečių anapus geležinės uždaros, kuriuos remia apie dvidešimt milijonų tautiečių tuose dešimtyje milijonų tautiečių, turinčių garbę būti Amerikos piliečiais".

Lenkų Kongresas toliau dėsto specialius nusistatymus Lenkijos reikalui:

— Potsdamo konferencijos susitarimas dėl Oderio — Neisės tarp Vokietijos ir Lenkijos turi būti laikomas galutine siena, kuri de facto veikia jau 20 metų.

"Amerikinė Lenkija aktyviai parems tuos kandidatus, kurie įsipareigoja pasisakyti, kad Lenkijos — Vokietijos sienos yra galutinai nustatytos Potsdamo nepaisant bet kokios galimos taikos konferencijos".

(Potsdamo konferencija buvo 1945 liepos 17 — rugpjūčio 2. Dalyviai — Stalinas, Trumanas, Churchillis, bet nuo lie-

pos 28 jau min. pirm. Attlee, Sutarė sudaryti užsienių reikalų ministerių tarybą, kuri paruoštų taikos sutartis. Vokietijai dabar ir laukia derybų dėl taikos sutarties, nepriimdama Oderio Neisės sienos be tų derybų. J. Valstybės Oderio-Neisės linijos galutine siena taip pat nėra pripažinusios. Prancūzija — pripažino. Dėl



Alton L. Jenkins, Valstybės departamento pareigūnas, kalba Baltijos Moterų Tarybos minėjime gegužės 11. Columbia universiteto klube New York'e. Nuotr. L. Tamošaičio

mi humanitariniam projektams, kuriais galėtų tiesiogiai naudotis Lenkijos gyventojai, kaip "Vaikų ligoninė", dabar pastatyta Krokuvos srityje. Lenkijai turėtų būti ir toliau taikomos "didžiausio palankumo" teisės.

— Kongresas pasisakė už tai, kad Vokietijoje būtų prarastas dar penkeriems metams statusas, pagal kurį baudžiami buvusio karo nusikaltėliai (Jo terminas baigiasi 1969).

— Vidaus reikaluose lenkų kongresas reikalauja, kad "lenkų kilimo amerikiečiai būtų labiau traukiami į valdžios vietose srityse, neišskiriant pačios vyriausybės.

Amerikos lenkai eina į rinkimus su savo reikalavimais, žinodami savo skaičiaus svorį. Jie gi yra ar ne trečioji savo didumų tautinė grupė: pirmoje eilėje italai, antroje vokiečiai, trečioje lenkai su 2,780,026, kurių jau čia gimusių yra 2,030,000, o imigravusių iš Lenkijos 747,000.

Pasiuntinybės žinios

Lietuvos atstovas J. Kajeckas asmeniškai padėjo prelatui John Cartwright, apaštališkam protonotarui, kuris, sulaukęs 75 metų amžiaus, balandžio 21 pasitraukė iš katedros klebono pareigų. Jis buvo palankus Lietuvai ir lietuviams nuo ministerio B. K. Balučio laikų. Eilę metų pas prelatą J. Cartwright vikaravo lietuvis kun. J. Gedra.

J. Kajeckas su žmona dalyvavo visoje eilėje priėmimų: balandžio 23 prezidento suuroštame Baltuosiuose Rūmuose priėmime, kuris buvo skirtas pagerbti diplomatinę misiją šefus ir jų žmonas. Balandžio 27 dalyvavo Togo ambasadoriaus priėmime jų tautos šventės proga. Balandžio 30 dalyvavo argentiniečių trupės Camerata Bariloche koncerte. Gegužės 3 dalyvavo naujos galerijos — National Collection of Fine Arts atidaryme ir priėmime. Gegužės 4 Australijos ambasadoriaus surengtame "May Garden Party" priėmime.

Vienas J. Kajeckas dalyvavo prelat Carrado Balducci išleistuvių pietuose balandžio 24. Prel. Balducci išvyksta į Romą, o iš ten į naują paskyrimo vietą — Ugandą. Ta proga Lietuvos atstovas tarė trumpą atsisveikinimo žodį.

Ona Kajeckienė balandžio 26 dalyvavo Kongreso klubo surengtame priėmime, kuris buvo skirtas diplomatinę misiją šefų žmonių garbei.

Pasaulinėje rankdarbių parodoje, kuri buvo uždaryta balandžio 29 prekybos departamente, Onos Kajeckienės rūpesčiu buvo įrengta Lietuvai skirta vitrina, kurioje buvo apie 30 lietuviškų kūrinių. Ekspozitai parodai paskolino iš Baltimorės Burčas, Kairys, Stuperas ir Grybauskienė, iš Washingtono — Kacinskienė, Mažeikienė, Petrutienė. Ekspozitai Baltimorėje surinko ir Washingtonan atvežė Aldona Drazdytė.

Lietuvos pasiuntinybės Washingtono gegužės 8 lankė Waynesboro, Va., moterų klubas. Ta pačia proga jos lankėsi ir keturiose kitose ambasadose.

nėlių", gauna ne vidurkio dydžio pensijas, o keleriopai didesnes. O už kiekvieną apdovanojimą, sakysim, 60 rublių per mėnesį pensija vienuoliškai mažiau lieka tik po 12 rublių per mėnesį. Už kiekvieną gaunantį 100 rublių pensiją turi būti 21 gaunantis tik po 12 rublių.

O juk 12, arba 16, ar net 20 rublių per mėnesį — tai gi ne senatvės aprūpinimas. Tai tik ketvirtadalis, daugiausia — trečdalis pragyvenimo minimumo.

(Elta)

AUTOMATAI BUVO, AUTOMATŲ NEBĖRA

LIETUVOJE

kie automatai Kelmės pašte, Varnių universalinėje parduotuvėje, Šiaulių autobusų stotyje...

Redakcijoj toks laiškas — ne naujiena. Redaktorai prisimena kito asmens pasakojimą:

"Mes tik prieš dešimtmetį susigriebėme, jog mažai dėmesio skiriame gyventojų buitiniams aptarnavimui. Pradėjom chaotiškai ieškoti įvairiausių formų. Viena jų — automatai. Bet kurti jų nemokėjome. Jie nekokybiški. Dabandome juos kumšiais, koneveikiame ryšininkus ir prekybininkus...

"Nepatikrinę praktikoje, automatais emėme pardavinėti duoną ir vandenį, popirus ir degtukus. Pasirodė, jog tai bereikalingos pastangos, vėėjais paleisti pinigai. Prekybos darbuotojai išmontavo nenaudingus mechanizmus.

"Kartu su nevykusiais automatais išnyko ir tie, kurie iki šiol su pasisekimu galėjo gyvuoti... Dabar viskas paslepta sandėliuose...

"Praėjusiais metais plačiai nuskambėjo Kėdainių chemijos kombinato ir Kauno "Sanito" fabriko iniciatyva. Įmonės savo lėšomis pradėjo steigti buitinius taškus... Aptarnavimo forma, rodos, turėjo vystytis ir plėtotis. Bet kas iš to? Kirpykla Kauno "Sanito" fabrike, nors įrengta geroje patalpoje (čia dirba net du žmonės), savęs nepateisina. Žmonės į ją neina. Kirpėjos per mėnesį vidutiniškai aptarnauja 10-15 klientų. Likusį laiką sėdi be darbo...

"Šiandien respublikos buitiniams gyventojams teikia apie 300 rūšių įvairių paslaugų. Deja, kai kurios paslaugos

privilegiuotų vietinių "nuspel-



JAV misija prie Jungtinių Tautų

Nuotr. R. Kisieliūnas

GREITOJI PAGALBA. Nenusimink, gausi pagalba. Ilgai laukti vaistai nuo reumatizmo, rankų, kojų nutirpimo ir skaudėjimo jau gaunami. Tai Deksnio mostis, dabar vadinama "Ree-Leef Rub". Dežutės: 4 uncijų 3 dol., 8 uncijų 5 dol. Persiuntimui pridėdama 50¢. Kreiptis: Royal Products, North Sta., P.O. Box 9112, Newark, N.J. 07104, arba į Darbininko administraciją, 910 Willoughby Avenue, Brooklyn, N.Y. 11221.

J. B. SHALINS-SALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P-way Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Kopyčios nemokamai visose miesto dalyse. Tel. Virginia 7-4499.

JOSEPH GARSZA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios kopyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N. Y. 11211; ST 2-5043.

STEPHEN AROMISKIS (Armakauskas) — Graborius-balsamuotojas. Moderni kopyčia. 423 Metropolitan Avenue Brooklyn, N.Y. 11211, EV 7-4335.

THEODORE WOLINNIN, INC. — E. Joseph Zebrowski, laidotuvių direktorius. Moderni kopyčia. 123 E. 7th Street, New York, N.Y. GR 5-1437.

VAITKUS FUNERAL HOME. Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniska kopyčia šermentis dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434.

FRANK J. VOGEL laidotuvių direktorius — McCue Funeral Home. Kopyčios galimos, kur tik reikalingos, 395 Autumn Ave., Brooklyn, N.Y. 11208; tel. 277-5604.

RIDGEWOOD CHAPELS 663 Grandview Ave. (prie Gates ir Forest Aves.) Alan J. Reitter-Jacob Reitter, Licensed Mgrs. Kada reikalsas istuoka — daug lengvatų, jūsų paguodai ir patogumui, jų tarpe: 7 modernios vestimamos kopyčios, puikiai įrengta kaip namuose esanti patalpa — atvangai, kompetentingas, veiklus ir simpatiškas štabas, užtikrintai vietos automobiliams pastatyti. Ridgewood, N.Y. 11227. Tel. EM 6-3200.

SIMONSON Funeral Home — Kilnus patarnavimas nuo 1887 metų. Kuo galėdami patarnaujame minėjimuose. Skambinti 847-0300, Wm. H. Simonson, direktorius. Laidotuvių įstaigos: 119-04 Hillside Avenue Richmond Hill, N.Y.; 97-01 101st Avenue Ozone Park, N.Y.

KARLONAS FUNERAL HOME — 280 CHESTNUT STREET, NEW BRITAIN, CONN. Tel. BA 9-1181.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius. 426 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. MARKET 2-5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios kopyčios, oras vėdinamas.

JUOZO BANDZIUKO BARAS IR RESTORANAS. Čia valsisiesi ir valisinsi ne tik Amerikos veik visais gerimais: alum, vynu ir dar stipresniais; gausi ir importuotų iš Europos ir kitų kraštų. — Jauki vieta susitikti, pasikalbėti ir džiaugtis gyvenimu su maloniais draugais. 110-12 Jamaica Ave. Richmond Hill, N. Y. 11418; tel. 846-9286.

JOHN ORMAN AGENCY / Insurance - Real Estate. Namų pirkimo, pardavimo ir visais reikalais kreipkitės į mūsų įstaigą. Pildomi miesto, valstybės ir federalinės valdžios mokestis (Income Tax) pareiškimai. — 110-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y. 11418; tel. Virginia 6-1800.

ANDRIUS ARMONAS, stalybininkas — Long Islando stato įvairaus dydžio naujus namus, kuriuos galima tuoj įsigyti. Priimam užsakymus pastatyti pagal pirkėjo pageidavimus ant mūsų arba pirkėjo žemės. Statybą atliekam sąžiningai pagal susitarimą už labai prieinamą kainą. Tel. (516) AN 1-2864.

VYTAUTAS MAŽELIS, fotografas — vestuvės: spalvota ir juoda baltai (gali vykti ir į kitus miestus), portretūra, meno darbų nuotraukos ir kiti foto patarnavimai. 422 Menahan St. Ridgewood, N.Y. 11237; Tel. HY 7-4677.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia ir Albertas Radziūnas, sav. 36-38-40 Stagg St. Brooklyn, N.Y. 11206; ST 2-5938.

LITAS INVESTING CO., INC. — Paskolos geromis sąlygomis. Aukštos palūkanos už indėlius. 86-01 114th Street Richmond Hill, N.Y. 11418, (212) 441-6799; 6756 S. Western Ave. Chicago, Ill. 60636 (312) 476-2242.

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Aprauidamas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investicijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadienis iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477.

JUOZO MISIŲ GERMŲ KRAUTUVĖ — Galima gauti įvairiausios rūšies amerikiečių ir importuotų gerimų. Didžiausias pasirinkimas degtinėms ir vyno. 103-55 Lefferts Blvd. Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. VI 3-3544.

REPUBLIC GERMŲ KRAUTUVĖ 322 Union Ave. Brooklyn, N.Y. 11211, EV 7-2089. Juozas Bružinskas, vedėjas. Didelis pasirinkimas įvairių vynu, degtinių, konjakų, midų šventėms bei kitokioms progoms.

S & G MAISTO KRAUTUVĖ. Antanas Vaitkus, vedėjas. 84-09 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, VI 9-5077; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4329. Papigintom kainom priimame užsakymus vestuvėms ir pobūviams. Pristatom į namus liet. skilandžius, sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna.

SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 200 Orchard St. New York, N.Y. 10002, AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimesiems — importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltais ir suknėlėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir salikai — geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant pakietus į Europą. Užsakykite ir įsitikinsite!

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION (Agentūra) W. Kaczmarek, manager. 108 West 14th Street (arti 6th Ave.) New York, N.Y. 10011; tel. CH 3-3005. Siunčiame siuntinius į Lietuvą ir į USSR. Priimame užsakymus šaldytuvams, TV, skalbiamoms ir siuvamoms mašinoms, "Dollar Certificates", butams ir t.t. Visos išlaidos apmokamos čia. Gavėjas neturi nieko mokėti. Užsakymai paštu išspildomi tą pačią dieną, kurią mes gauname. Jūsų patogumui turime didelį prekių pasirinkimą žemomis kainomis. Agentūra atidaryta kasdien nuo 9:30 ryto iki 7 val. vakaro; sekmadieniais nuo 10 ryto iki 4 val. p.p. Kitu laiku — susitarus.

RICHMOND HILL DORAN'S FLORIST, Inc. 126-15 Liberty Avenue Richmond Hill, N.Y. 11419. Tel. 641-9441 - MI 1-702. Krautuvė atidara kasdien nuo 9 val. ryto iki 9 val. vak.; sekmadieniais nuo 9 iki 5 val. p.p. Gėlės pasiunčiamos į visus miestus. Paruošiama vestuvėms, laidotuviams ir kitom progom buketai ir pristatoma į nurodytą vietą arba namus. Savininkai — John Doran ir Alice Zupko, kuri kalba lietuviškai ir maloniai patarnauja.

RIMOS IR JUOZO BRUŽINSKŲ SIUNTIŲ ĮSTAIGA siunčia dovanų siuntinius į Lietuvą. Krautuvėje didelis pasirinkimas geros rūšies prekių žemomis kainomis. Priimami telefoniniai užsakymai ir sudaromi siuntiniai gauti paštu. Užsakomi rusiški automobiliai ir kitos prekės, daniški maisto siuntiniai, itališki akordeonai ir nylon'o lietaiškai. Parūpinami "dolerio krautuvų" kuponai. 3700 Union Ave. Brooklyn N.Y. 11211; Tel. EV 4-4952.

C. A. VOKET — LIETUVIS ADVOKATAS — 41-40 74th Street Jackson Heights, N. Y. NE 9-6620.

DOVANŲ SIUNTIŲ Į LIETUVĄ — Mes siūlome nepalyginamą patarnavimą. Firma Union Tours egzistuoja nuo 1931 m. Per tuos praėjusius 36 metus nei vienas siuntinys nebuvo grąžintas ir nei vienas neužvo. Mūsų ilgų metų patyrimas leidžia mums ir mūsų kvalifikuotam štabui išpildyti visas pareigas, susietas su siuntinių priėmimu, supakavimu, ir ty siuntinių išsiuntimu. Išmėginkite mūsų patarnavimą ir būsite patenkinti. Mes turime didelį pasirinkimą įvairių siuntiniams daiktų — geriausių siuntinių ir tai pigiausiomis kainomis; pas mus gausite visko, ką tik jūs norėsite siųsti draugams ir giminiams. Reikalaukite mūsų nemokamų katalogų — UNION TOURS 1 East 36th St. New York, N.Y. 10016. Aplankykite mūsų skyrius: Chicago, Ill. 2219 W. Chicago Ave. 60622; Los Angeles, Calif. — 344 North La Brea Ave. 90036.

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923

THE WORKER (Title Copyright) by FRANCISCAN FATHERS
Elna nuo 1915 metų.

1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIAS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.
Prenumeratos kaina \$7.00 — Subscription per year \$7.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nužiūrą. Nenaudoti straipsniai saugomi ir gražinami autoriams prašant. Pavėdę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Respublikonai ir Baltijos valstybės

Respublikonų koordinacinio komiteto pareiškimas (žr. Darbininkas Nr. 33, 34, 35) dėl rytų Europos įdomus dviem atžvilgiais: **pasisakymais** dėl demokratų politikos rytų Europos atžvilgiu, **nutylėjimais** apie Baltijos valstybes.

*

Pirmuoju atžvilgiu respublikonai prikišo demokratų vyriausybei nuoseklios valstybinių interesų grįstos politikos stoką. Vyriausybė pasisako prieš totalistinę sistemą Rodezijoje (taip pat Graikijoje) ir tom sistemom valdomiems kraštams taiko sankcijas, bet tuo pat metu tyli apie totalistines sistemas komunistiniuose režimuose. Vyriausybė kalba už tautų laisvą apsisprendimą, o tačiau prekybiniais santykiais paremia komunistinius režimus, kurie laiko tautas pavergtas. Vyriausybės "tiltų politika" vykdoma viena kryptimi — skubama daryti nuolaidas komunistiniam režimui, nesirūpinant už duodamas nuolaidas gauti atlyginimą panašiom nuolaidom ...

Tokios politikos rezultatas — sovietinė jėga stiprinama, palyginti su Amerikos jėga; sovietinė ekspansija gauna naujas galimybes, o Amerikai tenka naujos neapykantos antplūdis ...

*

Vis tai tiesa. Būtų beįgi neteisinga politikos klaidas sukrauti vienai partijai ar vienos partijos vyriausybei. Tiesa, demokratas Rooseveltas atidavė rytų Europą Sovietams; demokratas Rooseveltas Atlanto charta sukėlė pavergtose tautos viltis ir tas tautas apvylė. Tačiau taip pat tiesa, kad demokratas Trumanas energingai pastojio kelią sovietinei ekspansijai toliau ir vakarų Europą ir P. Koreją.

Respublikonas Eisenhoweris iš naujo sukėlė viltis savo šūkiais apie "Liberation" politiką ir iš naujo apvylė, kada ta politika nuo 1955 išvirsto Zenevos dvasia, kurios gėdingiausiais vaisiais buvo leidimas Sovietų tankams 1956 Vengrijos laisvę nuskandinti kovotojų kraujuje.

Ir Kongrese, kuris tauriausiais atstovauja plačių masių nuotaikas, reiškėsi abiejų partijų kovotojai už tautų laisvę. Reiškėsi už tai respublikonai — Knowland, Kersten, Kuchel, Lipscomb, Derwinski, Mundt. Reiškėsi ir demokratai — Douglas, Dodd, Lausche, Monagan, McCormack, Kelly, Addabbo, Flood ir daugel daugel kitų.

*

Respublikonai nustebino šiuo tarpu nutylėjimu — Baltijos valstybių nutylėjimu suminint kitas valstybes, kurios priskiriamos rytų bei vidurio Europai. Nustebino tuo, kad tai ne vieno antro asmens nutylėjimas, o visos partijos koordinacinio komiteto.

Tiesa, to nutylėjimo reiškiniai galėtų būti priskirti ir demokratų vyriausybei. Nutylėjimo ne tiek žodžiais kiek darbais. Antai Free Europe organizacija. Privati, bet veikianti pagal vyriausybės politiką. Organizacija turi Free Europe radiją. Ji nerado ir neranda galima duoti programas estų, latvių, lietuvių kalbom. Nors daug buvo daroma pastangų, jos visos atsimušė į tuščią tylą. Free Europe turi savo laikraštį, kuriame skelbia žinias apie padėtį rytų Europoje. Retai kada rasi ten žinių apie Baltijos kraštus.

Gali vadinti tai nutylėjimu, gali vadinti diskriminacija. Faktas beįgi, kad tas skirtinys (nukelta į 4 psl.)

J. GERDVILENĖ

MEILĖS AUKA

(3)

— Tikriausia žinai, kad tas nelaimingas jūsų pasivažinėjimas Aldonai atėmė regėjimą.

— Negalimas daiktas? Pirmą kartą girdžiui!

— Vakari kalbėjau su daktaru. Aldona to nežino ir lankydamos ją — neprasitarė.

— Argi nėra vilties?

— Taip, yra: turi vieną savo akį paaukoti, kad galėtų ji matyti, tarė Albinas ir žiūrėjo, ką jai Pranas atsakys?

— Ar pablūdai? Aš savo akį jai atiduosiu! Pasidarysiu vie-naikiu! — įsikarščiavęs šaukė Pranas ir nervingai bėgiojo po kambarį.

— Ji tavo sužadėtinė. Vie-nas kitą mylit. Žadi vesti. Ką reiškia mylinčiam asmeniui pagelbėti ...

— Sužadėtinė ne žmona, gali visada pakeist. O kas sakė, kad aš ją myliu?

— Jei nemylai, tai kam apgaudinėjai? Kam tos sužadėtuotės? Vestuvės? Kam žaidi mergaitės širdim? — įsikarščiavo ir Albinas.

— O tau kas darbo? Jei nori, pasiimk ją. Galės būti tavori.

Albinas neteko lygsvaros. Priėjo prie Prano ir, įsikabinęs viena ranka ir marškinius, rėžė jam į veidą. Prasidėjo muštynės. Nors Pranas buvo stambesnis, bet Albinui sekėsi geriau.

Po valandėlės abu gulėjo netoli vienas kito. Aplinkui sudaužyti daiktų ir sudraskytų rūbų likučiai išsidraikė tysojo, o juodu sunkiai kvėpavo. Pirmas atsigavo Albinas. Nuėjo į virtuvę, apsiprausė ir, prisileidęs ąsotį vandens, sugrįžo atgal. Pranas vis dar tebegulėjo toje pačioje vietoje. Albinas, dar kartą žvilgtelėjęs į patinusį Prano veidą, išpylė ant jo vandens, pastatė šalia ąsotį ir išėjo pro duris.

Jis skubėjo namo, kad, kiek apsitvarkęs ir pasikeitęs rūbus, galėtų Aldoną aplankyti.

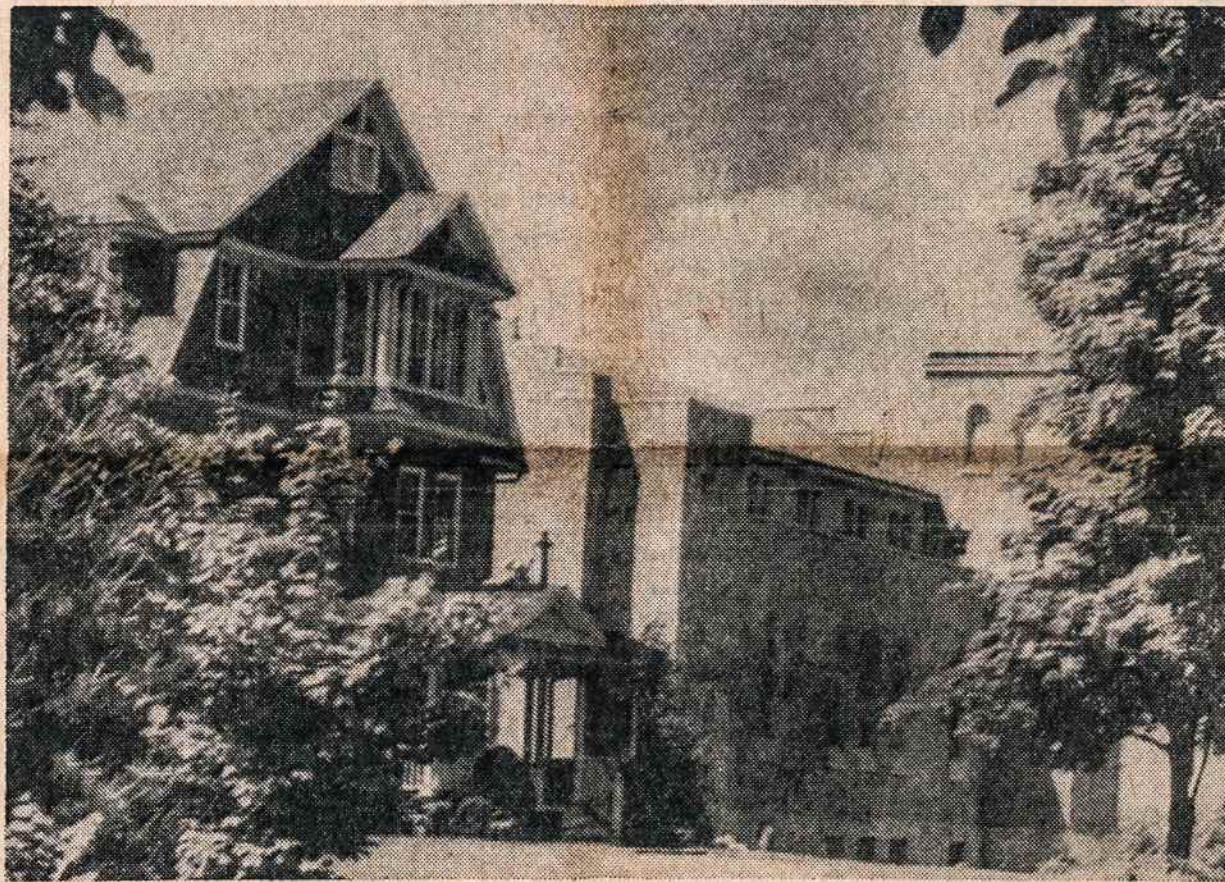
Lašienė buvo jau atėjusi. Ji sėdėjo nugara nusišukus nuo durų ir negirdėjo, kaip Albinas įėjo. Tik kada jis padėjo ran-

Jei kas prieš 25 metus būtų važiaavęs Connecticuto valstybėje, kur susikerta 44 ir 21 kelias, tai prie vieno kampo būtų pastebėjęs 3 aukštų apleistą namą, kuriame buvo skurdi valstybinė vaikų prieglauda, o už jo apdriskusi tvartą su medine daržinėle. Aplink tuos trobesius nebuvo jokių medžių, o tik plikas laukas ir vėjo pustomas smėlynas. Tačiau šandien ši vietovė žinoma ir lankoma daugelio Amerikos ir Kanados lietuvių, nes čia 1943 metais įsikūrė Nekaltai Pradėtosios Šv. M. Marijos seserų vienuolynas. Nuo to laiko čia suklestėjo plati lietuviška veikla.

Pirmosios iš Lietuvos

Pirmosios penkios to vienuolyno seserys iš Marijampolės į šį kraštą atvyko 1936 rugpjūčio 18, būtent: Aloyza, Apolonia, Augustina, Consolata ir Tarcizija. 1939 Marianapoly, dvi mylios nuo dabartinės sodybos, jos įsigijo pirmą nuosavą namą, kurį pavadino Villa Maria.

Tai buvo skurdus anleistas namelis ir tas pats tuščias. Tų pačių metų pabaigoj seserys buvo inkorporuotos Connecticuto valstybėje ir pripažintos legaliomis šioje šalyje. 1942 ten pat įsigijo antrą namą, kurį pavadino Sv. Juozapo namais. Juose įsteigė senelių prieglaudą, kuri ir dabar tebeveikia.



Putnamo seselių vienuolynas ir koplyčia

ką ant peties, ji grįžtelėjo ir vos nesusuko — Albino veidas turėjo muštynių žymes. Pamačius prie lūpų pridėtą pirštą, Lašienė nurijo susirinkusias seiles ir kreipėsi į Aldoną.

— Dukrele, spėk, kas atėjo?

— Pranas! — sušuko Aldona ir prisilietė prie atneštų gėlių puokštės.

— Neatspėjai. Tai aš — Prano priešas numeris pirmas, — pajaukavo Albinas.

— Aldona minėjo, kad daktaras žada daryti akių operaciją, — Lašienė greit nukreipė kalbą kitur.

— Taip. Po trijų dienų, — trumpai atsakė Albinas ir pradėjo pasakoti nuotykius iš savo darbovietės. Lašienė suprato, kad Albinas apie operaciją nenori kalbėti, todėl daugiau jo neklausė.

*

Vieną pavakare Aldona padėjo kiek vėliau iš darbo. Lašienė kabino kiemely baltinius ir pro sietines duris matė, kaip duklė įėjus piktai numetė rankinuką ir, paėmus vynuogių, keikė, atėjo į kiemėlį. Paskum tylėdama skabė po vieną uogą ir pamažu dėjo į burną.

— Eik vakarienės valgyti. Padėjau į krosnį, kad neatsaltų.

— Nesu alkana, — nutęsė duklė.

— Sutikau Praną, užėjom į užkandinę ir pavalgėm.

— Tai nors pieno stiklą išgerk.

Seselių lietuviška sodyba auga ir plečiasi

Prieš 25 metus įsikūrė seselių vienuolynas Putname, čia įsitaissė spaustuve, mergaičių bendrabutį, rengia vasaros stovyklas mergaitėms, pasistatė naują koplyčią, o dabar senelių namus, kurie šventinami gegužės 19.

talpindama 36 senelius. Juos aptarnauja 5 seserys.

Įsigyja dabartinius namus

1943 vasarą seserys įsigijo dabartinį motinišką namą su 65 akrų (apie 26.5 ha) žemės sklypu. Dabar šioj patalpoj yra motiniškas namas ir novicijatas. Antrame aukšte yra gausi lietuviška biblioteka. Ten pat nemažas nepriklausomos Lietuvos Kybartų gimnazijos knygynas.

Spaustuve

Rūsy yra labai švari, puikiai veikianti spaustuve, kuriai pradžią padarė 1948 m. prel. P. Juras. Per tą laiką spaustuve atspausdino daugiau 60 įvairių knygų. Joje nuolatos spausdinama žurnalai: "Laiškai Lietuviams", "Skautų Aidas", "Eglutė", "Lux Christi"; vietiniai leidiniai — bendrabučio "Raudondvario Padangė", stovyklautojų "Kibirkstėlės" ir rėmėjų "Bendradarbis". Anksčiau dar buvo spausdinama "Žvaigždė", "Vytis".

Čia pat yra ir knygynas, kur galima įsigyti įvairių lietuviškų knygų, liaudies drožinių, gintaro dirbinių.

Nauja koplyčia

Per trumpą koridorių pasiekama nauja graži koplyčia, kurios vidaus architektūra, dekoravimas, altoriai ir vitražai yra moderniško, prisilaikant ankstyvojo romaniškojo stiliaus. Koplyčios projektą padarė inž. architektas K. Krisčiokaitis. Žemės prakasimas įvyko 1953 gegužės 17, baigta statyti ir pašventinta 1955 rugpjūčio 21.



Sv. Juozapo vila, kurioje dabar gyvena seneliai

Langu vitražai, daryti dailininko K. Varnelio, vaizduoja 9 Lietuvoj pragarsėjusius Marijos paveikslus, būtent: Pažaislio, Z. Kalvarijos, Šiluvos, šv. Jono Vilniuj, Krekenavos, Aušros Vartų, Apsireiškimą Šiluvoj, Pi-vašiūnų ir Kazokiškių. Prie durų koplytėlė yra Fatimos Marijos statula, padaryta Italijoj, pop. Pijaus XII pašventinta ir apkeliausi visas Amerikos lietuvių parapijas. Čia ji laikoma iki bus galimybė parvežti į ne-

na — ir 3 pasauliečiai.

Nuo sodybos į pietus, tik kitoj kelio pusėj, yra

Amerikos Lietuvių Kultūros Archyvas — ALKA.

Tai didelis trobesys, pastatytas didelio mūsų kultūrininko prel. P. Juro rūpesčiu ir lėšomis. Čia sukruta įvairios knygos, laikraščiai, žurnalai, surinkti per ilgą prelato gyvenimą. Ant sienų kaba dailininkų Galdiko, Rūkstelės, Varnelio, Varno, Žoromskio paveiksai; dail. Tamošaitienės audiniai; įvairiausi liaudies meno drožiniai, gintaro išdirbiniai ir kt.

Už trečdalį mylios į vakarus nuo sodybos, gražiam ažuolų ir skroblių miškely stovi

Mindaugo pilis,

pastatyta iš čia pat esančių akmenų prof. kun. St. Ylos. Pasirodo, kad kun. kapelionas yra ne tik gabus rašytojas, 20 knygų autorius, redaktorius, jaunimo globėjas, ir geras architektas ir statybininkas. Pilis iš lauko pusės aplink turi 78 pėdas, aštuonkampę, 14 pėdų aukštumo, bokštas 20 pėdų.

Jaunimo auklėjimas

Seselių didžiausias rūpestis auklėti jaunimą lietuviškoj ir katalikiškoj dvasioj. Tam tikslui jau nuo 1944 kasmet jos rengia mergaičių vasaros stovyklas. Šiemet bus jau dvidešimt penktoji vasaros stovykla. Per tą laiką pas seses jau yra stovyklavusios daugiau 2750 mergaičių. Labai svarbu turėti nuolatinę stovyklavimui vietą. Tam tikslui už 8 mylių jos turi įsigijusios ant gražaus kalnelio prie ežero 90 akrų (37 ha) žemės sklypą, kuris per pusę mylios priena prie ežero, tinkančio maudytis. Jau atlikta matavimo darbai ir padaryti nuolatinės stovyklos pastatų planai. Seselės stovyklų vedėjos tikisi jau kitą vasarą stovyklauti naujoj vietoj ir naujose patalpose.

Matulaičio namai

Nuo sodybos į rytus už 0.8 mylios (apie pusantro klm) ant gražaus kalnelio, apsupto puikiu mišku, iškilo Matulaičio namai. Tai 7 metų seselių vargo bei rūpesčio ir lietuvių visuomenės dosnumo rezultatas. Tuose namuose galės gyventi 120 senelių. Ten pat yra ir moderni koplyčia, dekoruota dail. V. Jonyno. Namų pašventinimas ir iškilmingas atidarymas įvyksta gegužės 19.

Veikla Kanadoje

1953 seserys įsteigė vaikų darželį Montrealy, Kanadoj, o 1958 ten pastatė vienuolyną ir vaikam darželį.

1955 jos įsteigė savo skyrių Torontoe, kur veda vaikų darželį, dirba šeštadieninę mokyklą, globoja jaunimo organizacijas.

1957 seserys pradėjo dirbti ir vadovauti ALK Federacijos stovykloje Manchestery, Mich.

Tai vis gražūs seselių darbai bei užsimojimai. Bet ne tie naujai pastatyti ar senieji atremontuoti trobesiai, ne tie gražūs išauginti medeliai ar rožės traukia lietuvių į Putnamą. Tokių ar dar gražesnių daug kur galima rasti.

Lietuviškoji dvasia

Lietuvių į Putnamą traukia seselių nuolatos palaikoma ir ugdoma lietuviška dvasia, rūpinimasis lietuviškais reikalais. Lietuvių ten traukia tas seselių nuosirdumas, atvirumas, paprastumas. Tą gražią seselių lietuviško būdo ypatybę yra pastebėję ir kitataučiai: buv. Norvich (dabar Worcester) vyskupas Flanagan dažnai mēgdavo į Putnamą atvažiuoti ir ne sykį seselėm yra pasakęs: — Jūs esate visai kitokios seselės, negu amerikietės, jūs savo elgesiu, darbu ir nuosirdumu visus patraukiate.

Tą pat yra pastebėjęs ir panašiai išsireiškęs Connecticuto valstybės sveikatos depts. direktorius P. Foote. J. Savelis

priklausomą Lietuvą. Lauke, kairėj šventovės pusėj, yra 1957 gegužės 19 pastatyta Šiluvos Marijos statula. Tai skulptoriaus Vyta. Kašubos darbas.

Mergaičių bendrabutis

Išėjus iš koplyčios, atsiveria gražus medžiais ir krūmais apaugęs kiemas. Už jo mergaičių bendrabutis "Raudondvaris", perdirbtas iš buvusios daržinės ir tvarto. Žiemos metu čia gyvena moksleivės ir studentės, kurios kasdien vienuolyno autobusu nuvežamos į netoli esančią Putnamo Annhursto kolegiją. Šiuo metu bendrabuty gyvena 28 moksleivės ir 4 studentės. Popietiniu laiku bendrabuty mergaitėms dėstomi lituanistiniai dalykai — lietuvių kalba ir literatūra, Lietuvos geografija, istorija, lietuviškos dainos, mokoma tautinių šokių, supažindinama su lietuviškais papročiais. Veikia ateitininkų ir skautų būreliai, leidžiamas laikraštėlis "Raudondvario Padangė". Vasaros metu Raudondvary gyvena 150 jaunųjų stovyklautojų.

Rožių darželis

Greta bendrabučio yra rožių darželis, kur vasarą šimtai rožių žiedų džiugina gyventojus ir svečius. Čia pat puiki vieta piknikautojam, o ypač didžioji lietuvių sąskrydžio metu liepos mėn. Greta yra kita puiki vieta — tai Kryžiaus sodelis. Kitados čia buvo tikra akmenynė, o dabar puikiasias krūmų ir gėlių sodas, kurio centre yra lietuviškas kryžius. Pirmas kryžius buvo pastatytas 1947. Tai bene pirmas lietuviškas kryžius šiame krašte. 1964 pastatytas dabartinis. Tai arch. V. Zubos projektas, meistro J. Andrijausko darbas.

Fatimos statula

Nuo šio darželio prasideda puiki apie 200 jardų liepų alėja link gražios Fatimos Marijos statulos, pastatytos 1951 vasarą. Čia pat tarp liepų ir jaunų pušaičių prasideda

Kryžiaus Kelių koplytėlės, kurios gražiai išdėstytos prie vingiuoto takelio sodybos pakalnėj. Koplytėlės pastatytos 1962 lietuviškais motyvais. Tai dailininko K. Jatužio projektas. Paveikslai rankų darbo — išdrožinėti Gregory Wiggins ir paaukoti lietuvio episkopo Lucius B. Knowles. Paskutinė koplytėlė stovi prie vienuolyno kapinačių, kurios gražiai apdintos gyvatvore. Kapinėse jau palaidota 5 asmenys: dvi seselės — Marija Vincenta ir Augusti-

— Mama! — sušuko Aldona. — Kaip gali taip sakyti?

— Kaip gaila, kad tu, Aldona, taip mažai pažįsti žmones ir neatsikiri, kurie nuoširdūs, ir kurie tik žaidžia kitų jausmais, — pasakė Lašienė ir nuėjo į savo miegamąjį.

Aldona, eidama į savo kambarį, stabtelėjo prie motinos miegamąjo ir tyliai pasibeldė. Lašienė gulėjo lovoje ir nenorėjo daugiau su Aldona tuo reikalu kalbėti. Bet, kada išgirdo prašantį dukters balsą, ji atsikėlė ir atidarė duris.

— Mama, turi man pasakyti man viską, ko aš nežinau.

— Daviau Albinui žodį, kad tylėsiu kaip akmuo ir niekam neprisitarsiu.

— Net ir man? — nustebė Aldona.

— Net ir tau.

— Mama, tu turi man pasakyti. Tu negali nuo savo dukters slėpti. Aš neišeisiu iš šio kambario, iki nesužinosiu visos tiesos, — įsikarščiavus Aldona bėrė žodžius, iki Lašienė pertraukė ją:

— Jei taip, tai sėskis, — ir Lašienė papasakojo viską, ką pati žinojo ir ką Albinas buvo jai sakęs. Baigdama dar pridėjo:

— Atsimink, dukrele, kad tik labai mylis asmuo gali tokią didelę auką padaryti.

(nukelta į 4 psl.)



Iš Chicago Lietuvos operos pastatymų. Dešinėje — Aidos operos masinė scena su D. Stankaityte — Aida, Algirdu Braziu — Amonasro ir Stasiu Baru — Radames. Dešinėje — Stasys Baras „Pajacuose“.

Visi krauname lobius į tėvynės aruodą

Valandėlė su žymiuoju tenoru Stasiu Baru

VLADAS RAMOJUS

Chicago Lietuvos operos valdybos narys spaudos reikalams Vacys Petrauskas paprašė padaryti interviu su žymiuoju mūsų tenoru Stasiu Baru J. Karnavičiaus Gražinos operos pastatymo proga, kur Stasys dainuos vieną iš didžiųjų tos operos partijų — Liutaurą.

Kai susitikau Stasį, jis buvo neseniai grįžęs iš New Yorko, kur dainavo Kazickų šeimos šventėje, pilnas gražiausių įspūdžių. Tarp kitko ir pastebėjo, kad šiemet New Yorke jo pasirodymai gana dažni: dainavo Vasario 16 minėjime, Kazicko sukaktuviniame bankete, dainuos Liutaurą Gražinoje, taip pat su D. Stankaityte ir J. Vazneliu, Vyt. Marijošiu diriguojant, dainuos ir PLB seimo koncerte. Tuo tarpu Chicagoje šiais metais jo triumfas buvo Fidelio operoje, kurią išgirdęs „Daily News“ dienraščio muzikos redaktorius B. Jacobson minėtame dienraštyje uždėjo didelę antraštę „Tenor Stars in Fine Fidelio“, nepagailėdamas šiltų komplimentų mūsų tenorui. Iš kitų šaltinių rašančiam šiuos žodžius yra žinoma, kad tuoj po „Fidelio“ tas pats muzikos kritikas ir redaktorius paskambinęs St. Barui ir pasakęs: „Padaryčiau nusikaltimą visai generacijai, jei negalėčiau tau padėti...“ Tegu atleidžia Stasys Baras, kad šiuos privačiai pasakytus žodžius kartoju, bet juos sužinojau iš pačių autoritetingiausių šaltinių ir tegu juos kaip pasididžiavimą žino visi mūsų tautinės bendruomenės nariai.

Prieš susitikdamas su Stasiu Baru šiam pokalbiui, jį stebėjau dviejose aplinkose: įstaigoje ir namuose. St. Baras yra viceprezidento asistentas vienoje iš didžiausių taupymo bendrovių Chicagoje — Standard Federal Savings and Loan Assn., kuriai vadovauja lietuviai finansininkai Mackevičiai. Ant bendrovės pagrindinių durų šviečia elektros reidės: „Strongest Savings and Loan Assn. in Chicago“. Jei tai nebūtų tiesa, valdžia tokio užrašo neleistų. Ir svarbiausia, kad St. Baras yra viena iš tos stipriausios finansinės bendrovės „akių“: jis su dviem kitais pareigūnais numato, kur bendro-

vės kapitalą investuoti. Jo vardas čia yra didelėje aukštumoje. Prieš kiek metų į šią finansinę įstaigą atėjęs kaip elininis tarnautojas, jis savo gabumų dėka pasiekė tokį aukštą tarnybinį postą. Todėl ne be reikalo Stasys pastebėjo, kad jis turi tokią darbo aplinką, kuri leidžia išvažiuoti, kada tik reikia. Bet išvykų laikas būna labai ribotas, nes tuoj po koncertų lėktuvais tenka skubėti atgal, kur laukia atsakinga tarnyba. Visada nepaprastai trūksta laiko. To pasekoje ir į visus koncertus kvietimų negali patenkinti. Kai vyks Gražinos spektaklis New Yorke, tą pačią dieną St. Baras buvo pakviestas dainuoti su Evanstono choru Verdi Requiem tenoro partiją. Kvietimas Stasiui buvo labai mielas, bet jį teko atmesti dėl pasižadėjimo dainuoti New Yorke. Rugpjūčio 3 d. pakviestas dainuoti Vancouver, Kanadoje, ten rengiamoje Lietuvos dienoje. Ilgai atsakymo negalėjo duoti, nes nežinojo, ar laikas leis ten vykti. Kai tarnybos ir laiko reikalai išsyrškė to teigiamai, jis kvietimą priėmė ir jo dainos skambės prie Pacifico.

Įstaigoje pokalbis sunkus, nes vis trukdo telefonai ir interesantai. Susitariam kitą dieną susitikti pas Stasį namuose. Zvelgdamas į Standard Federal įstaigos masyvius rūmus, prisimenu, kiek čia buvo surengta lietuvių dailininkų parodų ir kiek paveikslų nukeliavo į lietuvių namus. Nepaslapstis, kad tų parodų rengimas mielojo Stasio Baro nuopelnas, kuris yra didelis tikrojo meno gerbėjas, ar tai būtų muzika, ar dailė, ar literatūra.

E. ir St. Barų namuose daug meno turtų. Kambarių sienos nukabinėtos lietuvių dailininkų paveikslais, kurių čia suskaičiuoti gal iki dvidešimties. Mano akys dominuoja Dargis, Vizgirda ir visa eilė žinomų vardų. Jau tos dailės vertybės rezidenciją padaro tam tikra meno šventovė. O štai jo privatus kambarys skirtas muzikai. Tai tarsi muziejus, nors solistas dar tebėra pačiame talento žydėjime. Sienose nuotraukų nuotraukos iš gastrolių

po Vokietiją, Angliją, Ameriką, iš pasirodymų lietuvių operose ir t.t.

Vartau stambiają knygą, kur surinktos recenzijų iškarpos iš vokiečių, anglų bei amerikiečių spaudos. Tų iškarpų keli šimtai ir tai bus didelis turtas tam, kas rašys plačią mūsų iškiliojo tenoro dainos kelio analizę. Iš tų recenzijų ištraukų aiškiai matosi, kad Stasys savo talentu dalinosi ne vien tik su lietuviu, bet jam gyvenime daug teko dainuoti ir kitataučiams, liudijant lietuvių kūrybinius laimėjimus.

Aš nežinau, ar daug kam yra žinoma, kad Stasys Baras yra dalyvavęs viename koncerte drauge su garsiu Amerikos aktoriumi Bob Hope 1958 Chicagoje, kad 1957 Italijoje jo koncerto klausėsi kard. Pizzardo, buv. Prancūzijos ministras pirm. Schumanas ir daugelis kitų aukštųjų pareigūnų, kurių autografaite tebėra Stasio albumuose.

Plačiau užsiminus apie nuėitą dainos kelią, net neramu, kad solistas neužsigautų, kad nepagalvotų, jog jis praeičiai nurašomas. Kad taip nėra, paliudija šį pavasarį viešai „Daily News“ dienraštyje paskelbti muzikos kritiko B. Jacobsono žodžiai, jog solistas dabar yra bankininkas, bet jis turėtų būti „full-time“ dainininkas, nes tokių herojinių tenorų didžioji scenom labai reikia. Tai geriausia atestacija mūsų tenorui, įrodanti, kokiame aukštumoje jis dabar stovi.

— Ar paklausys šių muzikos kritiko žodžių? — paklausiau Stasį.

— Gal ir darau klaidą, — šypsodamasis pastebėjo St. Baras, — bet ir ateityje stengsiuosi rasti kompromisą tarp dainininko ir finansininko profesijos, kuri, kaip pradžioje minėjau, manęs aklinai neuždarė tarp įstaigos sienų.

— Kokį vaidmenį Jūsų karjeroje atliko lietuvių opera?

— Mano karjeroje lietuvių opera padarė didelį įnašą. Tai visiškai kitoks dainavimas, negu koncertinėje formoje. Koncerte esi suvaržytas tam tikros ribos, kuri nupiauna platesnius galimumus. Ten gali duoti tik balsą ir kiek vidinės vaidybos.

Operoje duodi balsą, pilną vaidybą, sukuri charakterį ir dar padeda visa aplinka — choras, dekoracijos, šviesos ir t.t. Dainavimas operoje — tai savęs išreiškimas visoje pilnumoje, ir esi vienas iš eilės ratukų, kurie funkcionuoja su visu kolektyvu: dirigentu, orkestru, choru ir kitais.

— Kai kurie iš solistų spaudoje yra labiau pasisakę už pavienius koncertus ar rečitalius, kad esą tada dainininkas galįs plačiau save atverti su visais niuansais.

— Koncertas ir rečitalis yra gera ir svarbi šventė, ten pasirenki tokius kūrinius, kurie patogūs balsui ir nuotakai. Taip, kaip poetas eidamas skaityti savo kūrybos. Koncerte ar rečitalyje kiekviename kūrinyje savaip stengiesi įvesti save, tuo tarpu operoje per visą vakarą turi išlaikyti vieną charakterį, įlipti į veikėjo batus ir

su jais vaikščiot. Ar tai lengviau, ar sunkiau, vieni vienaip, kiti kitaip tvirtins, bet mano patirtimi sunkiau yra išvesti charakterį per visą operą, negu rečitalyje atskirais išgyvenimais keistis kiekvienoje dainoje.

Išsikalbėjus paaiški, kad St. Barui teko dainuoti devyniose Chicago Lietuvos operos statytose operose ir dar Verdi Requiem, plus dviejose komp. D. Lapinsko operose.

— O kokie prisiminimai iš Gražinos?

— Gražinai skiriu labai svarbią vietą, nes tai buvo vienintelė opera su kuria išėjom į Operos rūmus. Savo melodijomis ir muzika ji buvo mums labai artima. Lietuvoje gal ji ir būtų paskendus kitų lietuviškų operų repertuare, kaip daugelis manė, kad paskęs ir Fidelio. Bet faktai parodė visai ką kitą, o Gražina liko viena iš šviesių pragiedrulių Chicago Lietuvos operos istorijoje.

— New Yorke Gražina statoma koncertine forma. Ar ne nublukęs jos išpūdis?

— Dainuoti operą koncertine forma yra savotiška skriauda, nes ji tada neapjungia visų elementų. Bet maestro A. Kučiūnas solistams pasiūlė daryti judesių užuominų, kad publika bent iš dalies pajustų judėjimą. Tas kompromisas gali duoti patenkinamą efektą, ir manau, kad Gražinos pastatymas New Yorke bus neeilinė meno šventė.

— O kaip Jūsų plokštelė skinasi kelią į žmones?

— Plokštelė buvo pirmas bandymas palikti save gyvą. Išpardavimu esu labai patenkintas. Zinau, kad ją grojo ir per Vilniaus radiją. Siūlau visiems kolegoms palikti save gyvą plokštelėse. Kaip mums reikalingi tokie vardai, kaip Henrikas Kačinskas ir kiti, kol jie tebėra savo talento viršūnėse. O ką žinai, kas gali būti po metų kitų. Fondai ir kitos institucijos turi būtinai susirūpinti plokštelių reikalu.

— Kuris iš paskutinių pasirodymų Jums buvo iškiliausias?

— Be abejo, mano koncertas praėjusią vasarą Montrealyje, kurio klausėsi ir iš Lietuvos atvykusio ansamblio nariai ir jų vadovai, — baigė pokalbį Stasys Baras, Lietuvos pranciškonų auklėtinis, baigęs jų gimnaziją Kretingoje ir iki šių dienų nepersiskyręs su „Ai-

Meilės auka

(atkelta iš 3 psl.)

Aldona atsistojo, perėjo kelis kartus per kambarį ir, natarus žodžio, pabučiavo motiną.

Nuėjus į savo miegamąjį, nusimovė sužieduotųjų žiedą, pasiėmė sudžiūvusią žibučių puokštelę, kurią laikė atminimui, ir priglaudė prie įkaitusių veidų. Ziedai buvo Albino padovanoti, kai ji pirmą kartą po operacijos pažvelgė į pasaulį. Ji džiaugėsi, kaip mažas vaikas, kad gali spalvas, gėlių grožį ir saulės šviesą vėl matyti...

dais” ir „Darbininku“, tais pranciškonų leidiniais, kuriuos beskaitydamas jis mintyse sugrįžta į Lietuvą ir mielą Kretingą, kur anais laikais dar niekas nepranašavo, kad tai išaugs vienas iš didžiųjų vardu lietuvių tautos muzikos istorijoje.

★

Šio susitikimo ir pokalbio užsklandai norisi įterpti dar vieną sentimentą. Pirmą kartą Stasį Barą išgirdau dainuojant ne kur kitur, bet New Yorke 1949, kai koncertą rengė vienas iš buvusių jo draugų pranciškonų gimnazijoje Balys P. Laučka. Daug iš savo prieteliaus Balio ir iš spaudos buvau girdėjęs apie Stasio Baro kylantį vardą. Jį išgirdęs aname labai pasisekusiame koncerte, buvau tiesiog sužavėtas. Tai buvo tik matymas, klausymas ir žavesys iš tolo. Bet tada neatėjo mintis, kad po kiek metų Chicagoje artimai susipažinsime ir bus progų net valandų valandas draugiškai išsikalbėti, vienas kitam atsiveriant iki širdies gilumos.

GRAŽI DOVANA MOKYKLOS BAIGIMO PROGA

Introduction to Modern Lithuanian. Puikus lietuvių kalbos vadovas su 40 pamokų, gramatikos priedu, skaitymais ir žodynėliais. Tekstas ir paaiškinimai anglų kalba. Nemo-kantiems ar nedaug mokantiems lietuviškai — puiki galimybė išmokti. Parengė L. Dambriūnas, A. Klimas ir W.R. Schmalstieg. Išleido lietuvių pranciškonai Brooklyne. 479 psl., kietais viršelais. Kaina 7 dol.

Labai naudingas priedas pradedantiems mokytis lietuvių kalbą: **Lithuanian Reader for Self-Instruction.** Parengė W. R. Schmalstieg ir A. Klimas. Kaina 1 dol.

Amens In Amber, Leonardo Andriekaus anglų kalba poezijos — eilėraščių knyga. Dail. T. Valiaus iliustracijos. D. Jonaitienės vertimas. Kietais viršelais, kaina 4 dol. Gaunama Darbininko administracijoje.

Respublikonai ...

(atkelta iš 3 psl.)

gas Baltijos valstybių traktavimas veikia — panašiai kaip skirtingai taikomas apsisprendimo principas Afrikai ir Europai.

★

Respublikonam iš naujo pademonstravus Baltijos valstybių nutylėjimą, ar nebūtų prasminga, jei į tai atsiileptų lietuvių respublikonai. Mūsų respublikonai pasitarnautų bendram reikalui, kreipdamiesi į savo partijos viršūnę, kad ji paaiškintų, ką reiskia partijos oficialiame rašte Baltijos valstybių nutylėjimas. Aiškumas geriau nei miglos. Lietuviai respublikonai pasitarnautų ir baltiečiam balsuotojam. Pastarieji tada žinotų, už ką atiduoti balsus šiuose rinkimuose. O tokių balsų nėra maža, jei oficiali statistika skelbia vien lietuvių esant J. Valstybėse 402, 846 gyventojus.



Gražinos operoje Stasys Baras (k.) ir Algirdas Brazis (d.). Abu solistai birželio 2 dainuos New Yorko Brooklyn kolegijs Walt Whitman auditorijoje drauge su Chicago Lietuvos opera. Ši operos pasirodymą rengia Laisvės žiburio radijas.

Architektų ir inžinierių suvažiavimas

J. A. Valstybėse priskaitoma apie 1,500 lietuvių inžinierių, architektų ir griežtųjų mokslų darbuotojų. Per pastarąjį dvidešimtmetį jie išvarė ryškia vagą įvairiose JAV technologijos srityse — turime žymių erdvių tyrinėjimo specialistų, pasižymėjusių akademi-niuose sluoksniuose profesorių, išradėjų, mokslininkų, įvairių sričių iškilų projektuotojų, projektų vadovų ir t.t.

Apie 600 lietuvių inžinierių yra susibūrę į Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungą — ALIAS. Jos skyrių esama Baltimorėje, Bostone, Chicagoje, Clevelande, Detroite, Los Angeles, New York, Philadelphiaje, Pittsburghe ir Washington, D.C. Dabartinę ALIAS centro valdybą sudaro Bostone gyvenę inžinieriai: J. Dačys — pirmininkas, K. Devenis — vicepirmininkas, B. Galinis — sekretorius, J. Rasy — išdininkas, J. Gimbutas — narys, Z. Gavelis — narys.

Kas 2-3 metai ALIAS ruošia visuotinius suvažiavimus. Devintasis ALIAS visuotinis suvažiavimas įvyksta šiais metais Clevelande gegužės 30, 31 ir birželio 1 Sheraton — Cleveland viešbutyje. Suvažiavimas bus prarastas Lietuvos nepriklausomybės atgavimo 50 metų ženklu, šios sukakties minėjimui skiriamas daug reikšmės. ALIAS Clevelando skyriaus suvažiavimo rengimo komisijos vadovaujamos skyriaus pirminko dr. inž. Romualdo Kašubos, intensyviai dirba, kad suvažiavimas būtų vienas iš sėkmingiausių ir gausiausių.

ALIAS visuotiniai suvažiavimai turi tris pagrindinius tiks-

CLEVELAND, OHIO

lus: organizacinius, mokslinius ir kolegiskų santykių palaikymo. Šių metų suvažiavimo rengėjai yra pasiryžę pabrėžti mokslinį momentą. Tam tikslui yra ruošiamos mokslinės paskaitos ir profesinių darbų paroda.

Suvažiavimo rengėjams yra pavykę sutelkti pasižymėjusių savo srityse paskaitininkų grupę: UCLA profesorius dr. A. Avizienis skaitys paskaitą iš kompiuterių srities tema "Kybernetika — dabarties atsiekimai ir ateities perspektyvos". Yale universiteto prof. dr. R. Vaišnio paskaitos tema — "Žemės drebėjimų fizika ir chemija", dr. A. Damušio — "Makromolekulių mikropasaulis", dr. V. Klemo (General Electric Co., Space and Missiles Division) — "Planėtų tyrinėjimų sistemų projektavimas" ir architektas K. P. Zygo, begilinančio studijas Harvardo universitete, — "Futūristinė architektūra".

Suvažiavimo programoje taip pat numatomas simpoziumas tema "Gerovės siekimas organizuotai", referentas dr. S. Juzėnas, koreferentas dipl. inž. B. Galinis. Jei sustiprinta mokslinė programa ras suvažiavimo dalyviuose pritarimo, tai kituose suvažiavimuose būtų galima planuoti prarasti lygiagretes atskirų technikos sričių mokslines sesijas.

Tame pačiame Sheraton — Cleveland viešbutyje ruošiamas lietuvių inžinierių architektų ir griežtųjų mokslų darbuotojų mokslo ir profesinių darbų pa-

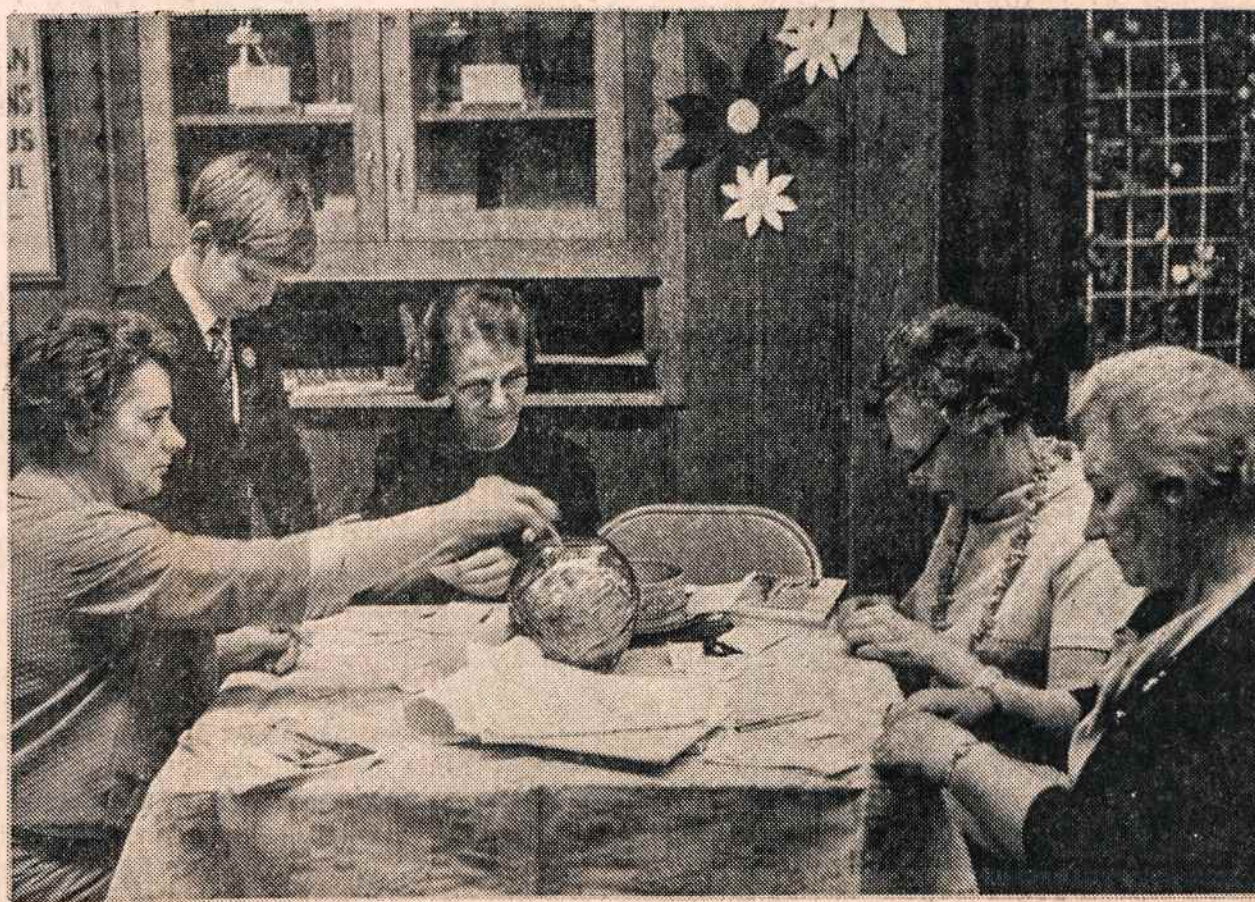
roda, kurioje bus išstatyta eilė vertingų eksponatų, ryškiai pavaizduojančių svarų lietuvių inžinierių ir architektų įnašą į JAV technologiją. Parodoje dalyvauti yra užsiregistravę net 46 asmenys. Būdingų parodos eksponatų tarpe matysime mokslo leidinius, patentus, architektūrinius bei išradimų modelius ir t.t.

Organizacinių sąjungos reikalų svarstymo srityje suvažiavimo programoj numatyta centrinių organų bei skyrių pranešimai, naujųjų ALIAS įstatų ir taisyklių priėmimas, ūkinių studijų centro pranešimas, "Technikos Žodžio" pranešimas ir naujųjų sąjungos centro organų rinkimai.

Kolegiskų santykių palaikymo tikslu suvažiavimo programoje numatyta keletas pietų ir vakarienių pertraukų, eilė kavos pertraukų, banketas ir golfo žaidynės. Tai įgalins suvažiavimo dalyvius pasikeisti nuomonėmis, atnaujinti senas pažintis bei užmegzti naujas.

Suvažiavime dalyvaujančių ponių programos pajavirnimu rūpinasi tam tikslui sudarytas Clevelando skyriaus inžinierių žmonių pagalbinis vienetas.

Suvažiavimas, bus užbaigtas birželio 1 banketu Sheraton — Cleveland viešbutio North Ballroom salėje. Meninę programą atliks solistė Nerija Linkevičiūtė iš Chicagos. Bankete, kaip ir pačiame suvažiavime, jo paskaitose ir parodoje, yra maloniai kviečiama dalyvauti ir plačioji lietuvių visuomenė. Smulki suvažiavimo dienotvarkė bus paskelbta vėliau. Bilietus į banketą jau galima užsakyti pas inž. A. Gedrį adresu: 355



Liet. kat. moterų veiklos 60 metų sukakties minėjime balandžio 28 moterys rengia laimėjimams bilietus. Iš k. į d. A. Radzivanienė, M. Vaitiekūnienė, M. Lušienė, A. Reventienė. Nuotr. P. Žuoluo

Royal Oak Blvd., Richmond Heights, Ohio 44143, tel. (216) 481-8205.

Šeštadienio rytą suvažiavimo dalyviai turės progos dalyvauti golfo žaidynėse. Registruojamasi pas inž. P. J. Nasvytį, Apt. 1605, 16000 Terrace Rd., East Cleveland, Ohio 44112.

Viešbučio rezervacijų reikalais prašoma kreiptis į vietos skyrių valdybas. Iš jų bus galima gauti Sheraton viešbučio rezervacijų korteles su specialiomis kambarių kainomis. Apisistojusiem viešbutyje automobilių pastatymas nemokamas.

Visais suvažiavimo organizaciniais reikalais prašoma rašyti ar skambinti: ALIAS centro valdybai Bostone — inž. J. Dačys, 27 Bournside Street, Dorchester, Mass. 02124, tel.: (617) 288-9066 arba ALIAS Clevelando skyriaus valdybai — dr. R. Kašuba, 19500 Euclid Avenue, Cleveland, Ohio 44117, tel.: (216) 531-5705.

Pastebėtina, kad kelionės ir viešbučio išlaidos, susijusios su suvažiavimu, gali būti nurašytos nuo federalinio mokesčio (income tax) kaip profesinės išlaidos.

Kaip matome, suvažiavimo rengėjams pavyko sudaryti stiprią ir vertingą programą. Tikimasi, kad šis suvažiavimas, kaip ir praėjusieji, sustiprins lietuvių inžinierių, architektų ir tikslųjų mokslų darbuotojų veiklą tiek profesinėje, tiek vi-

Lietuvių Foto Archyvo spalvotų skaidrių konkurso taisyklės

1. Konkurse dalyvauti kviečiami visi lietuviai fotografai, mėgėjai ir profesionalai — gyvenantieji JAV ir kitur.

2. Konkurse yra keturios skaidrių grupės:

- a) Gamtovaizdis,
- b) Portretas,
- c) Abstraktas,
- d) Eksperimentinės skaidrės.

3. Kiekvienas dalyvis visam konkursui gali pateikti ne daugiau kaip aštuonias savo fotografuotas skaidres. Galima dalyvauti ir su mažiau negu aštuoniomis skaidrėmis. Galima dalyvauti vienoje, keliose ar visose grupėse.

4. Skaidrės turi būti įdėtos į popierinius arba plastikinius rėmelius. Rėmelių dydis turi būti 2x2 colių. Skaidrės įdėtos tarp stiklų nebus priimtos.

5. Kiekviena skaidrė turi būti pažymėta tašku kairiame apatiniame kampe, kaip ji yra normaliai žiūrima — be jokių aparatų.

6. Ant kiekvienos skaidrės rėmelių turi būti užrašyta da-

lyvio vardas, pavardė, adresas ir skaidrės pavadinimas.

7. Prie skaidrės pavadinimo ant rėmelių skliausteliuose turi būti pažymėta didžiąja raide, prie kurios grupės ta skaidrė yra priskiriama:

- G — Gamtovaizdžio grupė,
- P — Portreto grupė,
- A — Abstrakto grupė,
- E — Eksperimentinė grupė.

8. Dalyvavimo mokeskis yra 2 dol., nežiūrint kiek skaidrių pristatoma. Dalyviai gyvenę vietovėse, iš kur pinigų siuntimas yra suvaržytas, bus nuo mokesčio atleisti.

9. Skaidrės ir mokesčių siųsti adresu: Algirdas Grigaitis — L.F.A. konkurso vedėjas, 2081 Plainfield Drive, Des Plaines, Illinois 60018.

10. Gautos skaidrės bus saugojamos visomis esamomis išgalėmis. Tačiau konkurso rengėjai nebus atsakingi už galimą skaidrių pažeidimą ar pavitimą konkurso metu ar pristatyme.

11. Gautos skaidrės Lietuvių Foto Archyvo bus peržiūrtos ir priimtos į konkursą arba atmestos. Tuo atveju, jei visos vieno fotografo skaidrės bus atmestos, jos bus tuojau grąžintos siuntėjui; registracijos mokeskis nebus grąžintas.

12. Priimtos skaidrės bus pristatytos jūry komisijai, kuri jas premijuos. Jūry komisijos sąstatas bus paskelbtas vėliau.

13. Bus skiriamos trys premijos kiekvienai grupei ir taip pat bus premijuota viena skaidrė kaip "geriausia konkurso skaidrė".

14. Visos į konkursą priimtos skaidrės bus viešai parodytos publikai. Šio rodymo metu bus įteiktos premijos.

15. Skaidrės bus priimamos iki 1968 rugsėjo 15.

16. Konkursui užsibaigus, visos skaidrės bus grąžintos siuntėjams.

IŠ VISUR

— Dailininko Rimto Kalpoko 60 m. amžiaus sukakties (balandžio 19) proga Kaune, M.K. Čiurlionio dailės muziejuje atidaryta jo tapybos paroda. R. Kalpokas (Petro Kalpoko sūnus) jau 30 metų (dabar jau docento vardu) yra dėstytojas toje pačioje mokykloje, kurioje ir pats mokėsi — buv. Kauno Meno mokykloje, dabar Taikomosios Dailės Institute. (E.)

— Leonardas Dambriūnas ir toliau yra sutikęs redaguoti Gimtąją Kalbą, kurią leidžia LB Kultūros Fondas.

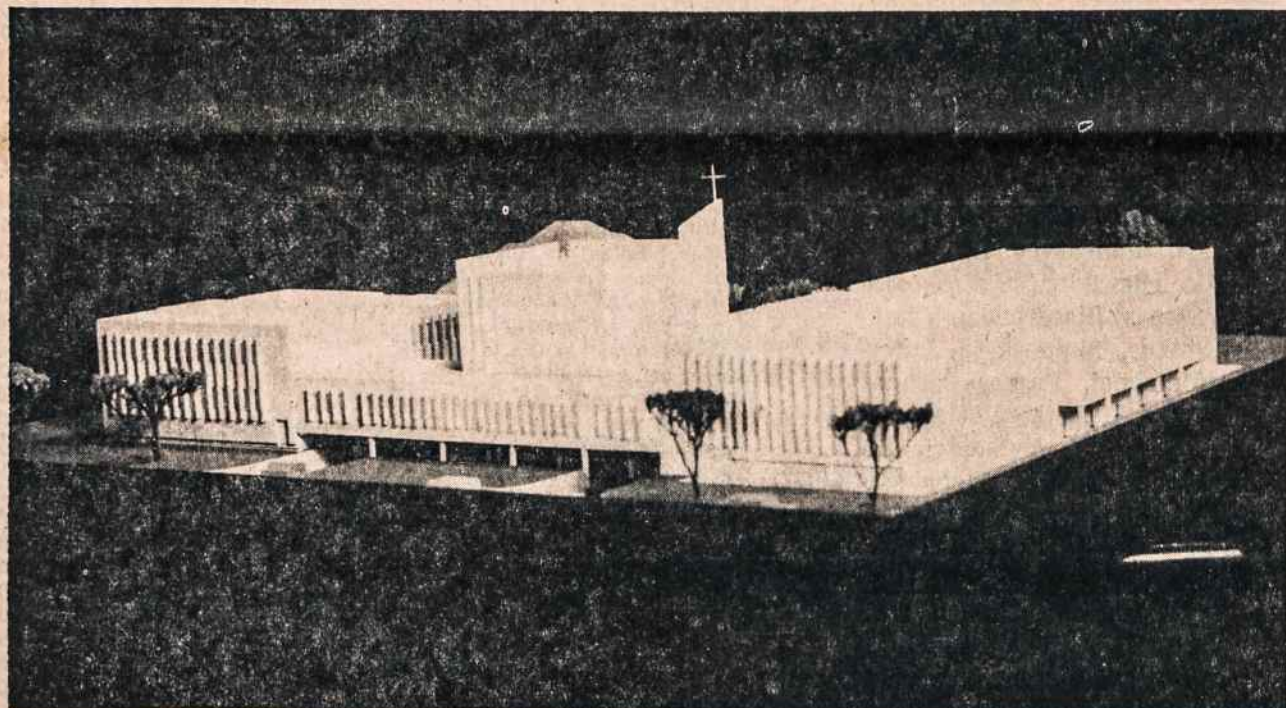
— J. Augustinus redaguoja LB Kultūros Fondo leidžiamą Metraštį. Jo turinys bibliografinės žinios.

— Alto centro valdyba praėjusiam posėdyje peržvelgė pirminius vykdomus uždavinius. Jie yra: užmezgimas ryšių su JAV politinių partijų vadovybėmis bei kandidatais, siekiančiais aukščiausio posto JV valdžioje, lietuvių tautos genocido parodos surengimas, ryšių atnaujinimas su latvių ir estų politiniais veiksniais, birželio įvykių minėjimai ir taip pat siekimas gauti pašto ženklą Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 50-ties metų sukakties atžymėti.

— Alto valdyba JAV užsienio politikoje svarbesnius uždavinius turintiems kongresmanams ir senatoriams bei su užsienio politika susijusioms institucijoms išsiuntinėjo Owen J. C. Norem, B. D., L.L.D. parašytą, Vilties Draugijos išleistą, knygą Timeless Lithuania. Dailis knygą gavusiųjų atsiuntė Alto valdybai padėkos raštus.

— Dail. Jurgis Daugvila iliustruoja J. Svaisto apsaką jauniui "Šaunus Penketukas". Knygą leidžia LB Kultūros Fondas.

— Jonas Pakel — Pakalnis, Chicago Savings and Loan Association prezidentas, kurio vadovaujama bendrovė yra pasiekusi keliskart po dešimtį milijonų, per dešimtmečius remia lietuvių kultūrinius reikalus. Jis tūkstantines sumas išleido pirmosioms dainų ir šokių šventėms. Jis taip pat neatsisakydavo ir pareigų, pirmininkaudamas ir tų švenčių lėšų telkimo komitetam, kartu savo rezidencijoje ir sode suruošdamas šaunius pasisvečiavimus ne tik rengimo komisijų nariams, bet ir tų švenčių rėmėjams. Siemet vėl priėmęs III Tautinių šokių šventės komitetą narius savo kabinete, paskyrė 1,000 dol. dviejų jaunuolių atvežimui iš Pietų Amerikos. Tiek kainuoja kelionės išlaidos. Kaip žinome, praėjusioje, Jonas Pakel tų švenčių generalinės repetitijos metu Amfiteatre apmokėdavo visiem dalyviams užkandžius, kurių išlaidos taip pat sudarydavo tūkstantinę. Tai reto pavyzdžio mūsų bendrųjų reikalų supratimas ir didelė parama trečiajai Tautinių šokių šventei.



Kultūros židinio pradinio plano modelis, darytas archit. Adolfo Tyliaus. Planuojama salė, lituanistinės mokyklos patalpos, organizacijoms kambariai, biblioteka, meno galerija, spaustuvs, redakcijų bei administracijų patalpos, kopijčia, vienuolynai. šis planų modelis bus toliau vystomas ir tobulinamas, tiek viduj, tiek išorėj.

Nuotr. R. Kisiellaus

Mielas Lietuvi, JAU LAIKAS — paremk Pranciškonų pastangas pastatyti

KULTŪROS ŽIDINĮ NEW YORKE

Byla galutinai laimėta — galime statyti ką norime. Lietuvių Pranciškonų Provincijos vadovybės statybos planams paruošti parinktas architektas - inž. Adolfas Tylius.

VISU ĮTEMPIMU PRADEDAMAS

STATYBOS VAJUS

Pranciškonų Kultūros Židinyje tarnaus visiems lietuviams dėlto visų prašome kiek galint didesnę auką prisidėti prie jo STATYBOS FONDO.

TĖVAMS PRANCIŠKONAMS BROOKLYNE (BUILDING FUND)

Siunčiu auką statybų fondui ir prašau įrašyti mane (mūsų šeimą / mūsų mirusiuosius) į:

- ☐ Garbės fundatorius (\$1000)
- ☐ Fundatorius (\$100)
- ☐ Amžinuosius narius (\$500)
- ☐ Rėmėjus (mažesnė auka)

Pasizadu iš viso paaudoti ateityje statybų fondui.....

ADRESAS

Zip Code

Visoms aukoms atskaitoma mokesčiai (Tax Deductible)



Solistė Violeta Čižauskaitė-Balčiūnienė Detroite po Balfo koncerto balandžio 20 įteikia gėles. Nuotr. J. Gaizduo

ATOSTOGOS PRANCIŠKONŲ SODYBOJE

Kennebunkport, Maine

• Jau priimamos rezervacijos į pranciškonų vasarvietę, kuri šiemet veiks nuo birželio 28. Pigios kainos, geras maistas, lietuviška aplinkuma, vėsus klimatas su Atlantu ir maudymosi baseinu sudaro labai palankias vasarėjimui sąlygas.

• Registruojami taipgi ir berniukai į vasaros stovyklą, kuri prasidės birželio 28 ir tęsis iki liepos 26. Visų rūšių sportas, graži gamta kartu su lituanistinėmis pamokomis yra puiki vieta berniukams praleisti mėnesio atostogas.

• Stovyklos ir visos vasarvietės reikalais reikia rašyti: Franciscan Monastery, Kennebunkport, Maine 04046. Telefonas: (207) 967-2011, o nuo birželio 28 d. (207) 967-2771



Maironio mokyklos parengiamosios klasės mokiniai atlieka programą motinos dienos minėjime gegužės 4. Nuotr. R. Kisieliaus

RAŠYT. BUKOVSKIO PASKUTINIS PASITEISINIMAS

(Taša iš pereito numerio)

VL. MINGĖLA

Tuo tarpu teisme tikrai ne vieta studijuoti bei nagrinėti sovietinius įstatymus, juo labiau ne valia kritikuoti.

Bukovskis. — Ne, aš ten nebūsiu. Aš įrodinėju prokurorui, kuris mus laiko teisės analfabetais. Aš pažįstu įstatymus ir apie juos kalbu visu rimtumu: — „Žodžio ir spaudos laisvė“ tai visų pirma kritikos laisvė. Pagalvokite, juk girti valdžią ir komunistų partiją niekas nedraudžia ir nedraudė. Jeigu tokias laisves mini mūsų konstitucija, tai prašau kantrybės išklaupti mano kritikos žodį.

— Kaip vadiname tas valstybes ar šalis, kuriose draudžiama kritikuoti valdžios veiksmus? Gal būt tai bus kapitalistiniai kraštai? Tuo tarpu mes žinome, kad buržuazinėse kapitalistinėse valstybėse laisvai veikia komunistų partijos, kurios turi tikslą tas santvarkas, tas valstybes sugriauti. Imkime Jungtines Amerikos Valstybes. Vienu metu komunistų partija buvo uždaryta, bet nusiskundus — aukščiausias teismas Washingtono tokį neteisėtą uždraudimą atšaukė. Ir šiuo metu komunistų partija ten turi visas teises veikti.

Teisėjas. — Kaltinamasis Bukovski, jūsų kalba neturi jokio ryšio su jūsų byla. Supraskite, kad teismas nėra įgaliotas spręsti tų klausimų, apie kuriuos jūs kalbate. Mes neprivalome svarstyti, bet turime klausyti sovietinių įstatymų.

Bukovskis. — Ir vėl jūs man trukdote kalbėti. Ir mane supraskite: man sunku kalbėti. Teisėjas petraukia posėdį 5 minutėms.

PAGERBIANT MUS PALIKUSIUS

Jau kuris laikas Darbininke pastebite paminklam gaminti tinkamai pasiruošusios ir patikimos firmos skelbimą — tai HOLLANDER CYPRESS CORP., 800 Jamaica Avenue, prie Cypress kapinių, o antroji — PEERLESS MEMORIALS, 65-31 Grand Avenue, Maspeth, N.Y. Tų firmų trys savininkai vienu ar kitu būdu žinomi. Darbininkas skelbia jų pavardes, o nemažas lietuvių skaičius juos pažįsta asmeniškai. Jie tinkamai ir sąžiningai lietuviui patarnavo. Tie, kurie turėjo reikalų su šiais trimis žmonėmis ir jų firmomis, ir paskatino Darbininką tas firmas skelbti, kad lietuviai žinotų, į ką kreiptis, esant reikalui.

Paminklus vis norime statyti gražesnius, tinkamesnius. Dėl to susiduriame su kaina. Kreipdamiesi į minėtas firmas, galime būti tikri, kad kaina bus prieinamesnė negu kitur, o pats paminklas puikšnis.

M.B.

Teisėjas. — Kaltinamasis Bukovski, tamsta girdėjai, ką tarė prokuroras? Kalbėsi tik savo apsigynimui.

Bukovskis (prokurorui). — Tamsta kaltini mus KGB žeminimu, bet KGB pati save taip pažemino, kad mums nėra ko pridėti.

Kreipdamasis į teisimą, Bukovskis tęsia:

Kalbu kas liečia mūsų bylos eigą ir turinį. Bet to, ko norėtu iš manęs išgirsti prokuroras, — jis neišgirs! Jokio nusikaltimo mes nepadarėme. Esame nekalti. Aš visiškai nesigalioju, kad organizavau čia išgarsintą, nekaltai kalinamų piliečių gynimo demonstraciją. Aš galvoju, kad neteisėtumo iškelimas, kova už laisvę, teisę ir teisybę, savo atliko. Ir kada būsiu laisvas, aš vėl organizuosiu demonstracijas, bet visada mano veiksmai bus suderinti



Solistė Irena Stankūnaitė dainuoja Baltijos Moterų Tarybos minėjime gegužės 12 d. Columbia universiteto klube New York. Akomponuoja Aldona Kepalaitė. Nuotr. L. Tamošaitis

New Britain, Conn.

Aukso jubiliejaus vyrų ir moterų klubas metinį banketą rengia gegužės 23, ketvirtadienį, lietuvių svetainėje, 354 Park St. Pradžia 6 v. Visi klubo nariai kviečiami dalyvauti. Įėjimas nemokamas.

Stanley Works bendrovės 3,000 darbininkų streikuoja jau nuo sausio 5. Darbininkus atstovauja dvi unijos, lokalas 1249 ir 1422 International Ass. of Machinist. Derybos dar tebevyksta, tarpininkaujant federalinės valdžios atstovam.

P. Naučikas

Pats geriausias namas

Žmogui nusibodo jo turimasis namas, ir jis nutarė parduoti. Jis pavadė tą pardavimo būtiną sutvarkyti agentui. Netrukus, gavęs laikraštį, jis užtikino įtaigų skelbimą, kuriame iškeliama visos gerosios jo namo ypatybės, o be to, buvo pridėta ir namo fotografija. Tada jis pažūrėjęs į tą skelbimą ir fotografiją, nuskubėjo pas agentą.

— Žinai, — sako, — nebearduok mano to namo. Skelbimas įtikino mane, kad tai yra namas, kokio aš visą gyvenimą norėjau.

su Sovietų Sąjungos konstitucija ir įstatymais.

Aš tariau savo paskutinį žodį.

★

Rašytojas ir poetas Bukovskis, 25 m. amžiaus, idealistas intelektualas, vis dėlto buvo nušautas 3 metų kalėjimo, ypatingai pagriežtintomis sąlygomis.



Lietuvių pranciškonų kultūrinei veiklai testuoti reikalingas jaunimas.

Pranciškonai nuoširdžiai kviečia lietuvių jaunuosius tapti šv. Pranciškaus Asyžiečio sekėjais. Dvasinės veiklos dirva labai plati.

Jaunuoliai priimami klierikais ir broliais. Visiems yra teikiama proga siekti mokslo.

Norint informacijų, rašoma šiuo adresu:

Provincial Superior
Franciscan Monastery
Kennebunkport, Maine
04046

Lietuvių Fondo nariai

Balandžio mėn. į Lietuvį Fondą įstojo: su 1000 dol. įnašu — Adolfas ir dr. Alicija Ruitai ir a.a. komp. Stasio Navicko atm. įnašas; 500 dol. Pranas ir Filomena Stončiai (pensininkai); 390 dol. — a. a. dr. Vinco Kanaukos atm. įnašas; 250 dol. — Romualdas ir Elizabeth Libus; 150 dol. — a. a. Jurgio ir Onos Jakuciūnaitės įnašas; 140 dol. — a. a. Kazio Navasaičio atm. įnašas. Su 100 dol.: Julija ir Pranas Zarankai, Albinas Klimas, M. D., Jonas A. Valiūnas, Kostas J. Bružas, Albinas ir Ona Nevierai, George C. Stukas, Petronėlė Dundzilienė, Kazys ir Jadvyga Karužai, Jonas ir Albinas Jankauskai, Leonard Budeilis, a. a. Stanislovas Jakševičiūtės Venclauskienės atm. įnašas, Stepas Iljasevičius, Vytautas Sinkus, Simonas ir Jadvyga Kontrimai, Pranas Sarūnas ir Paulina Mašiota, Vaclovas ir Irenė Vinclova, Vytenis ir Aldona Miškiniai, LB Pheonix apylinkė.

Tuo pačiu laiku savo įnašus padidino: LB Great Neck apylinkė iki 200 dol., Pranas ir Ona Gedvilai iki 300 dol., J. Davalgas iki 500 dol., kun. Benediktas Sugintas iki 900 dol., a. a. Vlodo ir Emilijos Putvių atm. įnašas iki 151 dol., Pijus ir Elena (mirusi) Mičiuliai iki 400 dol., kun. Juozas J. Grabys iki 400 dol., Jonas (John) Butkus iki 600 dol., kun. Mykolas Kirkilas iki 700 dol., Nežinomo Lietuvos kario įnašas iki 911.80 dol. ir Nežinomo Lietuvos Saulio įnašas iki 140 dol.

Žmogus per savo amžių išgeria ir sunaudoja su maistu daugiau kaip 60,000 litrų vandens.

KNYGOS PAPIGINTOM KAINOM

RELIGIJA. FILOSOFIJA

Mano katekizmas, vaikuišiam, spalvotas	1.00
Šv. Pranciškaus pėdėmis, III ordino vadovėlis	1.00
Tikrąsias vadovėlis, katekizmas paaugusiems	1.00
Įkeltos ir Evangelijos sakmės, šventad.	2.00
Šv. Kazimieras, dr. Z. Ivinskio	2.00
Geris męgim, Tāv. K. Bučnio, O. F. M.	1.50
Šv. Pilne X kun. J. Patėno	1.00
Šv. Pranciškaus regula ir konstitucija	1.00
Kova prieš Dievą Lietuvoje, dr. J. Savojo	1.00
Katalikų mokytojų ir mokytojų	1.00
Saulės giesmė, dr. A. Maceinos	3.00
Martins ančiurikimas I ir II, vsk. P. Bužio	2.00
Pranciškaus ančiurikimas I ir II, vsk. P. Bužio	1.00
Šv. Antanas Paduvietis, Nello Vien	1.00
Mano katekizmas, vaikuišiam, vsk. V. Briznio	2.00
Milžinas, didvyris, šventas, kun. Pr. Gaidos	2.00
Prie vilties kvičiame, dr. J. Prunskio	1.00
Idealas ir Laikas, dr. J. Girnius	4.00
Išgyvenimo kelias, Šv. Pranciškaus filiotė	3.50
Tautinė auklėjimas šeimoje, V. Čičiūno	1.00
Šv. Raštas, verestas J. Skvirecko, I tomas	10.00
Šv. Raštas, verestas J. Skvirecko, II tomas	12.00
Šv. Raštas, Nauji Testamentas (mažo formato), J. Skvirecko	3.00
Šv. Raštas, Nauji Testamentas (didelio formato), J. Skvirecko	5.00
Ateitininkų vadovas, kun. St. Ylos	4.00
Didžioji padėjėja, dr. A. Maceinos	2.00
Šv. Pranciškaus Asyžietis, T. D. Daveau, O. F. M.	2.00
Serapiškuoju keliu, Mastymai, T. Hasenohrl (II dalis)	8.00
Serapiškuoju keliu, Mastymai, T. Hasenohrl (I dalis)	5.00
Gyvenimo šaltiniai, apie sakramentus, kun. S. Žilio	3.00
Niekšybės paslaugos, A. Maceinos	4.00
Lietuviškas auklėjimas šeimoje, L. Dambriūno	0.50
Mokslas ir religija, dr. J. Prunskio	2.00
Šv. Jono Bosko, jo asmuo, darbai ir auklėja, 755 pusl.	5.00
Vyskupo P. Būčio atsiminimai I tom.	3.50
Marijos šventovės Amerikoje, dr. T. Narbuto	2.50
Dievas sutemos, kun. St. Ylos, 391 pusl.	3.00
Žmogus be Dievo, dr. J. Girniaus, kietais aplankais	5.50
Šv. Augustinas, G. Papini, dr. P. Mačiūlio vertimas	3.00
Dievo Avinėlis, dr. A. Maceinos	3.50
Negiesinkime aukurų, vsk. V. Briznio	2.00
Dievas ir žmogus, prel. F. Bartkaus, tikėjimo tiesos	3.00
Marijos garbinimas Lietuvoje, J. Vaišnoros	5.00
Marijos sekimas pagal Tomą Kempietį	1.50

POEZIJA

Saulės kryžiuose, L. Andriekaus	2.00
Naktigonė, L. Andriekaus	2.00
Marijos žemė, A. Tyrulio	1.00
Zemės pakopos, J. Blatrušaičio	1.00
Alfa ir Omega, M. Vaitkaus	1.50
Relikvijos, Nerimos Narutės	2.00
Sacra Via, A. Tyrulio	1.00
Poezija, J. Aisčio	6.00
Respublika, S. Lauciaus	1.00
Anykščių šilėlis, A. Baranauskas	5.00
Karaliai ir šventieji, E. Tumienės	2.50
Maironio baladės, iliustravo P. Lapė	6.00
Šviesos mergaitė, P. Naujokaičio, lyrinė poema	1.50
Serkšno sidabras, V. Vaitkaus, eilėraščiai	1.50
Aušros žvaigždė, A. Tyrulio, eilės	1.50
Kai tu arti manęs, D. Sadūnaitės, eilėraščiai	1.00
Martynas Fierro, J. Hernandez poema	1.00
Sutemos, J. Narūnės dienraščiai posmai	1.50
Rožių vasara, Marijos Aukštaitės eilėraščiai	7.00
Grudos, A. Jasmanto eilėraščiai	1.00
Ugnies parduotuvė, B. Rukšos, poezija	3.00
Partizanų akys, J. Parojaus eilėraščiai	2.00
Alkana žemė, S. Šakytės eilės	2.00
34 Eilėraščiai, Vladas Šlaitas	1.50
Dienoraštis, M. Vaitkaus	1.50
Detalės, A. Baužinskaitės-Kairienės	2.00
Kai mes nutylam, J. Saulaitytės	2.00

BELETRISTIKA

Pavasario lietus, A. Barono romanas	3.50
Sąmokslas, V. Volerto, prem. romanas	3.50
Ant smėlio, J. Gliados prem. romanas	2.00
Initialai po tiltu, A. Tulio novelės	2.00
Delfino ženkle, J. Gliados prem. romanas	2.50
Kelias į kairę, A. Rūtos prem. romanas	3.00
Upė į rytus, upė į šiaurę (I ir II tomas po 3 dol.)	6.00
Valentina, A. Valčiulio	1.00
Gundymai, J. Gailiaus	1.00
Pabučiavimas, J. Grušo	1.00
Kryžiuočiai, H. Šlenkevičiaus (trys tomai)	6.00
Kalvos ir lankos, A. Baranauskas	2.00
Kaimietiškoji psalmė, F. Timmermano	1.50
Grožydės meilė, P. Orintaitės	2.00
Sveiki, gyvi, J. Parojaus	2.00
Vytis ir Erelis, J. Kmito	1.00
Zvaigždė viršum girios, Alės Rūtos	2.00
Lietuvių beletristikos antologija, II dalis	10.00
Pirmoji pradalgė, literatūros metraštis	3.00
Antroji pradalgė, literatūros metraštis	3.50
Trečioji pradalgė, literatūros metraštis	3.00
Ketvirtoji pradalgė, literatūros metraštis	3.50
Pulkim ant kelių, romanas iš Strazdelio gyvenimo	2.00
Pulkim ant kelių, II tomas	2.00
Baisusis birželis, Pr. J. Naumiestiško	3.50
Zemės šauksmas, Alės Rūtos, apysaka	4.00
Kur bėga šešupė, A. Skirkos, legendos	2.00
Miestelis, kuris buvo mano, N. Mazalaitės	2.50
Dailininkas Rauba, V. Ramono	3.50
Proza, Gabijos leidinys, apysakos	1.25
Nulaužta šaka, S. Petersonienės, vaizdeliai	2.00
Viščiukų ūkis, A. Kairio, satyrinė komedija	3.00
Zvakidė, A. Škėmos, 2 veiksmų vaidinimas	2.00
Vaidinimai, V. Frankienės, scenos vaizdeliai	2.00
Žiurkių kamera, J. Griniaus, 3 veiksmų drama	1.50
Aukso žąsis, B. Pūkelevičiūtės, pasakiška komedija	2.00
Don Kamilius mažasis pasaulis (II tomas)	2.00
Naujas veidas, A. Norimo novelės	2.00
Meilė trikampy, R. Rasos romanas	3.00
Peilio asmenimis, J. Jankaus drama	4.00

ISTORIJA. GEOGRAFIJA

Vyskupo P. Būčio atsiminimai (I tomas)	3.50
Vyskupo P. Būčio atsiminimai (II tomas)	3.50
Paskutinis posėdis, J. Audėno atsiminimai	4.00
Iš suterų į aušrą, A. Ramūno atsiminimai	6.00
Vysk. M. Valančiaus biografinė, V. Biržiškos	1.00
Maironis ir jo gyvenimo bruožai, Aidų leidinys	1.50
Mistiniame sode, kan. M. Vaitkaus	2.00
Cesiovas Sasnauskas, J. Žilėvičiaus	1.00
Lietuviškoji išeivija, prel. Myk. Krupavičiaus	2.00
Lietuvių archyvas, bolševizmo metai	1.00
Argentinios lietuviai	2.00
Lietuvos vaizdeliai, A. Zemačio	1.00
Trys ultimatumai, dr. P. Mačiūlio	1.50
Aleksandrynas, V. Biržiškos, I, II ir III tom.	18.00
Tėvynėje ir pasaulyje, kan. A. Steponaičio	3.00
Senasis Vilnius, dr. A. Šapokos	5.00
Negestanti šviesa (marionai), kun. Pr. Garšvos	3.50
Lietuvos vyčiai Amerikoje, Ig. Sakalo	5.00
Lietuvos istorija, V. Sruogienės, kietais apdarais	6.00
Palik asaras Maskvoj, B. Armonienės	3.00
Lietuvos konstitucinės teisės klausimais, K. Račkausko	2.00
Dėl mūsų Sostinės, V. Biržiškos atsiminimai	3.50
Danguos debesyse, J. Švaisto išgyvenimai	3.50
Nepriklausomybės saulė, M. Vaitkaus atsiminimai	3.50
Teroro ir vergijos Imperija — Sovietų Rusija, K. Bielino	1.00
Atsiminimai iš Balfo veiklos, prel. J. B. Končias	5.00
Aisčiai karinės istorijos šviesoje, Z. Raulinaičio	1.25
Vaidėvutis, Z. Raulinaičio	1.25
Povilas Matulionis, A. Rukuišos	1.50
Žalgirio mūšis, O. Urbono, karas su kryžiuočiais	1.50
Karaliaus Mindaugo pulkas, J. Variakojo	3.50
Didžiojo šiaurės karo frontas Lietuvoje, O. Urbono, I ir II dalis	3.00
Praeties pabiro, V. Biržiškos, straipsniai iš Lietuvos praeties	3.00
Amerikos lietuvių sporto istorija, J. Jakubausko	4.00
Antanas Smetona, V. Šliogerio	2.00

DARBININKO ADMINISTRACIJA



Montrealio Aušros Vartų parapijos choras su vadovu A. Kėbliu gegužės 13 koncertuoja „Laisvės Varpo“ koncerte Bostone. Koncertas bus Lietuvos Piliečių draugijos salėje. Pradžia 7 v.v.



Ilgasis katinėlis

Nuotr. R. Kisieliū

KOKS GRAŽUS PASAULIS

Šiemet sausio mėnuo buvo pilnas išdaigų. Ir šaltis gerai spūstelėjo, ir sniego kelis kartus privertė labai daug. Tai, radęs savaitę kitą laiko, išsirengiau atostogų kiek toliau nuo gyvenamosios vietos — Bostono. Pasitaikė ir geras draugas, besirengęs į tokią pat kelionę. Taip ir išskridom į Ameriką priklausantią salą — Portoriką (Puerto Rico).

RADIJO PROGRAMOS

Lietuvos Atsiminimų Radio Valanda
NEW YORKE
Šeštadieniais nuo 5 iki 6 val. WEVD
1330 Kil. 97.9 Mg. Fm. Direktoriaus
Dr. Jokūbas J. Stukas, 1016 Schleifer Rd. Hillside, N.J. 07205; tel. 201-289-6878.

Laisvės žiburys — NEW YORK —
Lietuvių ir anglų kalbomis skelbiamas
dienais 9-10 val. ryto WHBI 105.9
FM banga. Vedėjai: Antanas Mažeika
VI 5-6332 ir Romas Kezys TW
4-1288, 62-15 69th Pl., Middle Village,
N.Y. 11379.

BOSTON, MASS.
Vedėjas
STEP. MINKUS
WLYN — 1360 kilocycles
ir FM 101.7 banga
Sekmadieniais nuo 1-1:30 val. p.p.

BOSTON, WORCESTER
BROCKTON, MA
Vedėjas P. VIŠČINIS
173 Arthur St., Brockton 18, Mass.
Tel. JU 6-7209
FM bangomis 105.7 MC
meg. is WKOX, Framingham, Mass.
Sekmadieniais 8-9 val. ryte
WHIL - 1430 kil. Medford, Mass.
Sekmadieniais nuo 11 iki 12 val.

LIETUVISKŲ MELODIJŲ
RADIO VALANDA
girdima kiekv. šeštadienį 3-4 p.p.
iš Detroito stoties WJLB-AM - 1400
kilo. Pranešėjai: Patricia Bandza ir
Algis Zaprackas; vedėjas — Ralph
Valatka, 15756 Lesure, Detroit, Mich.
48227; tel. 273-2224.

HARTFORD, CONN.
Ved. ALG. DRAGONAVICIUS
WBMI - FM 95.7
273 Victoria Rd., Hartford 14, Conn.
Tel.: 249-4502
Sekmadienį — nuo 12 iki 1 p.p.

PITTSBURGH, PA.
WZUM, 1590 banga
vedėjas VYT. A. YUCIUS
62 Shady St. W. Pgh., Penna. 15228
Tel. 663-2754
Sekmadieniais 12:00 iki 12:30 v. p.p.

PHILADELPHIA, PA.
WTEL, 860 kilocycles
BENDRUOMENĖS BALSAS
1203 Green St., Phila, Pa. 19123
PO 5-0932
Šeštadieniais nuo 1:30 iki 2:30 p.p.

WATERBURY, CONN.
WWCO - AM - 1240
Ved. ANT. PALULIS
Lietuvos prisiminimai
Kultūrinė - komercinė programa
Sekmad. 9:35 iki 10:30 ryto

Puerto Rico ispaniškai reiškia turtingą uostą. Tai JAV teritorija — sala į rytus nuo Haiti ir į šiaurę nuo Karibų jūros, turinti 2,349,544 gyventojų. Portorikas — labai tankiai apgyventas kraštas (265 žmonių viename kvadratiname kilometre). Šiaurinė jo dalis — žemesnė, pietinė — aukštesnė ir kalnuota. Pajūrio žemuma yra labai derlinga. Čia gausiai lyja — net apie tris kartus per dieną, bet vėl tuoj saulė šypsoji, po valandėlės vėl sausa ir nuostabiai graži. Dėl to čia augalai labai vešliai auga ir derą jAVai bei sodai. Pietinė salos dalis trūksta lietaus. Ūkininkai yra priversti dirvas drėkinti.

Apie 80 proc. Portoriko gyventojų yra baltieji, kiti — negrai ir mišrūs. 95 proc. visų gyventojų — katalikai. Krašto administracinė kalba — anglų, bet visa liaudis šneka ispaniškai.

Apie 700,000 portorikiečių yra emigravę į JAV. Daugumoje jie gyvena New Yorke, daugiausia Brooklyne — Williamsburge. Jie ir dabar vis veržiasi į JAV, bet daugelis ir grįžta namų.

Gyventojai verčiasi žemės ūkiu ir auginia kiek gyvulių. Pajūriais auginamos cukrinės nendrės. Yra ir medvilnės plantacijų. Aukštesnėse vietose auginama kava ir tabakas. Krašte yra daug sodų, kuriuose auga ananasų, kokosų, bananų, apelsinų, citrinų, vynuogių, kriaušių, obuolių ir kitokių vaisių medžių.

Kadangi klimatas visus metus yra šiltas, tai portorikiečiai saulės šilima garina jūros vandenį ir gauna daug druskos.

Krašto pramonė dar visai jauna. Ji auga Amerikos kapitalo padedama. Ją sudaro tekstilė, romas, vynas, plastika ir chemikalai.

Portorikas jau iš seno yra amerikiečių labai mėgiama atostogų vieta. Sostinė San Juan, įsikūčiusi pusiasaly palei jūrą, turi 451,230 gyventojų. Ji yra žymus turistų judėjimo centras.

Krašte daug mokyklų. Bet dar yra apie 15 procentų beraščių. Aukštesnėse mokyklose, kurių yra keturios, moko si apie 18,000 studentų.

Šią salą rado Kristupas Kolumbas 1493 lapkričio 19. Anksčiau ji priklausė Ispanijai.

Tik ką iš spaudos išėję lietuviai: Sėmoksas, Vytauto V. lerto premijuotas romanas, kainą 3.50 dol., Iš Suteimų i. aušrą, Antano Ramūno prisiminimai iš lietuviško pasaulio, kainą 6 dol., Atsiminimai iš Balfo veiklos, prel. J. B. Končiaus įdomi knyga ypač stovyklose buvusiems lietuviams, kainą 5 dol. Šios bei kitos lietuviškos knygos gaunamos Darbininko administracijoje.

Ispanijos — Amerikos karui pasibaigus, Paryžiaus sutartimi 1898 ji atiteko Jungtinėms Amerikos Valstybėms. Nuo 1947 Portorikas renka savo gubernatorių. 1951 išleido savo konstituciją. Prezidentas Trumanas ją patvirtino. Pagal ją sala gavo laisvos valstybės, sąjungoje su JAV, statusą. Bet Portorikas kongrese neturi balso. Portorikiečiai gali rinkti prezidentą, jei gyvena JAV.

Į Portoriką skridom sprausminių lėktuvų, turistinė klase. Nusileidom San Juan aerodrome.

Apsistojom nepaprastai gražia įrengtame viešbutyje. Kambarys dvimė — 48 dol. dienai. Gavom tiesiog butą su prieangiu, valgomuoju, miegamuoju ir darbo kambariais. Yra rašomasis stalas, vonia, radijas, televizija, telefonas. Už maistą mokama atskirai. Kiekvieną dieną keičiama patalynė ir prižiūrima švara.

Krašte cirkuliuoja JAV pinigai, paštas. Automobiliai čia du kartus brangesni, negu JAV. Taip pat ir benzinai brangesni du kartus.

Mieste žmonės švariai apsirengę ir pasipuošę. Gatvėse daug policijos.

Griauama daug namų ir daug statoma naujų. Vargšų kvartaluose yra namų, kurių langai tik užtiesalais pridengti. Yra ir viešbučių, kurių langai be stiklų, tik su užuolaidomis (Venetian blinds).

Pajūris, kur maudomasi, apsidintas palmėmis ir labai švarus. Tęsiasi apie 5 mylias. Aukštas ir tamsiai mėlynas dangus atspindi vandenį ir jį nudažo nuostabi spalva.

Susimąsčiau ir pagalvojau: Dievuli mano, koks gražus pasaulis! Čia saulė lyg didelis ugnies kamuolys ritasi dangum. Čia rožės visur žydi, o jų žiedai vyro kumščio didumo. Čia kaktusai tarp akmenų visai neprižiūrimi gražiai auga.

San Juan mieste daug atostogautojų. Jų tarpe daug žydų iš įvairių kraštų. Teko man sutikti kelis vengrus, lenkus, žmonių iš Rytų Vokietijos ir iš kitur.

Vienas turtingas portorikietis man kalbėjo: "Atrodai, kad esi amerikietis. Pasakysiu tau atvirai: Amerika sugadino mano krašto veidą. Griaua ir stato, ir vis dėl tų turistų."

Vieną dieną išsinuojom autobusuką šešiem žmonėm. Jis mus vežiojo po kraštą. Nuvežė į El Macolo pajūrį. Tai gražiausias mano matytas paplūdimys. Nuvykom ir į viščiukų ūkį. Matėm labai žiaurias gaidžių kautynes. Buvom casino — lošimų klube. Stebėjom labai nervingus lošėjus. Aplankėm ir keramikos dirbtuves. Nuvažiavom ir į kalnus, kur lietuvis veik nenustoją lijęs.

Kartą man iš kišenės iškrito ant kilimo sidabriniai pinigai — apie 1 dol. Kitą dieną radau visa surinkta ir ant stalo padėta.

Aplankiau katedrą ir kapucinų bažnyčią. Bažnyčios iš lauko baltai dažytos, o viduje tamsios ir dvieklia senovė.

Nuvyko ir į kalėjimą El Moro. Vienoje celėje ant sienos radom menišką piešinį, pieštą vieno kario, vėliau sušaudyto už išdavystę.

Sausio pabaigoje, po dešimties dienų atostogų, grįžom į Bostoną, vėl į šaltį ir sniegą. Parskridom naktį ir nieko skridami jau nebematėm.

J. Išganaitis

Nenugalima kliūtis

Kine sėdi porėlė. Seanso metu vaikinai meiliai apsikabinę vis glamonėja savo draugę.

Užpakalyje sėdinti moteris nepatenkinta paliečia vaikiną petį ir sako:

— Ar negalite, ponas, šitai daryti namuose?

— Labai norėčiau, bet namuose žmona.

Ilgo amžiaus paslaptis

Airių rašytojas George Moore išgyveno ilgą amžių ir senatvėje dar vis buvo judrus. — Kaip tamsta taip puikiai išsilaikė? Kas per paslaptis? — paklausė jį žurnalistas.

— Niekada neliečiau degtinės, tabako ir merginų beveik iki vienuolikos savo amžiaus metų, — atsakė rašytojas.

EVEREADY TRAILER CO. says. Come to Us Last! Bring the best deal you've gotten, we'll beat it on Serro Scotty, Go-Tag-Along, Wildcat, Puma, Eldorado, Winnebago, K.D., Pick up caps—largest stock of trailer hitches in N.J. Route 22, Scotch Plains. 322-9544.

OLD McDONALD'S CAMPSITE

located 1 mile North of red light at Wurtsboro N.Y., on Rt. 209 get off Rt. 17 at Exit 113 and go North. 100 sites with rustic setting in the pines.

Tel. (914) 888-2337
Wurtsboro N.Y. 12790

COME FLY WITH US

CHATHAM AVIATION

CESSNA SALES AND SERVICE
Morristown Airport
(201) 539-8500

AUTHORIZED NIMROD DEALER

SALES — RENTALS — PARTS

16' Avalon Travel Trailers for sale or rent
4x6 Utility trailers \$225
4x7 Utility trailers used \$135
Draw-Tite hitches in stock, installed
JIM HESLIN —
ORANGE TRAILER
Route 23-46, Wayne, N.J.
CL 6-0070

AERO-CRAFT

YORK 18' DELUXE FIBERGLASS 1/0
Panoramic windshield, vented, mechanical steering, bucket style type swivel seats, 160 HP. Merc-Cruiser 1/0, compass, speedometer, completely equipped. Ready to go! \$3200
All Sport-Craft Models to 27'. Complete marine service — L.I.'s most beautiful marina

LIGHTHOUSE MARINA

Meeting House Creek Rd. Aquabogue (off Rt. 25 at Blinker). Tel.: 722-3400

L & D TRUCKING

No Job Too Big or Too Small
(2) 68 Vans 3 Men
All Work Guaranteed
Call
892-1980 or 823-8407

Bookkeeper Assistant knowledge of accounts payable & some payroll for major internet Co. in Bklyn. Qns area. Salary open, benefit program, profit sharing incentive. Airconditioned parking lot. Vacation in 6 mos. Call Charles Joseph, (212) 497-4900

OPERATORS exp on Singer machines Section work Steady work near home; also Exp Presser on Ladies Dresses. — VALENTINOS SPORTSWEAR 59-63 56th Road Maspeth L.I. Call TW 4-2687

EXP OPERATORS on Merrow machine Must do a complete garment steady work — work near home Danbury Knitting Mills 1026 Cypress Avenue Ridgewood Queens.

OPERATORS exp on Blindstich & Overlock Machines and exp zipper setters Steady work nice working conditions ARDEE CO 50 South 4th Street Brooklyn Call EV 8-5572

PLATFORM STOCK WORKERS FIREMEN, POSTAL CLERKS, and STUDENTS

We will arrange hours suitable to your busy schedule. Join us for an opportunity to advance. Interviews: Monday 9:30 - 11 A.M. 405 West 219 Street New York City

TO PLACE

YOUR AD

CANCEL OR CHANGE

Tel.: GL2-2923

RONFORD MOVING

and STORAGE
LOCAL & LONG
204 Monroe St. Brooklyn
24 hr Service—638-1442. Low rates
Insured Movers; 7 days a week.

EMBASSY

TAXI & LIMOUSINE SERVICE
U Call We Go
Airports, Weddings, Funerals, etc.
992-7400
1230 Ogden Ave Bronx
ask for Mr Mills

Lake Drew Lodge 1 hr from N.Y.C. boating, fishing, swimming, tennis, etc. Special discount to: groups — churches, bus outings. SP 6-0761, FO 8-4441, JA 9-3716 in N.Y.C.; (914) 878-4821 — R.F.D. 2, Holmes P.O.N.Y. Ludingtonville, N.Y.

FAMILY VACATION? Send for TIANA BROCHURE that describes "The Perfect Holiday" — Call: 516 RA 8-1488 or write: TIANA BAY RESORT MOTEL Hampton Bays, L.I. N.Y. 11946

Sunnybrook fun, relaxation for the entire family. New large swimming pool. Boating, fishing at your door. Evening entertainment, German-American meals. All churches nearby. \$53 & up wkly. during July and August. Special Spring-Fall rates. Booklet. E. Bitter, Rd 1, Catskill, N.Y. — Phone 518-943-3131

EXP OPERATORS ON SKIRTS Steady work nice working conditions Section and Complete EMMY SPORTSWEAR 124 East Broadway N.Y.C. Call WO 4-5848

Marie's of Manhasset The House of Brides—the ultimate in complete ensembles for brides, bridesmaids, mothers formal, cocktail dresses beautiful original creations at reasonable prices. 1581 Northern Blvd. Manhasset L.I. Call NYC area 212 FL 7-9684 ask for Miss Marie.

MALONEY BROTHERS ROOFING FULLY INSURED All work guaranteed — no job too small or too big. 505 68th Street Brooklyn. Call 745-8555

Operators (sewing, machine). Experienced or straight sewers. 35 hour week. Steady work, modern plant. D'Armigene Inc., Bay Shore. MO 5-9200 — Work near home

RENT A NEW CAR \$69.50 7 Day Week Air Conditioned. FREE MILES! Daily — Weekly — Monthly ASTORIA RENTAL YE 2-4100

EXP OPERATORS ON DRESSES Section work steady work all year round good salary work near home PUERTO RICAN SPORTSWEAR 275 Grand Street N.Y.C. Call. 226-8309

SEE THE LARGEST SELECTION OF FACEMAKER and ALGLAS BOATS ON THE EAST COAST AT CPL YACHT SALES

"Alglas 25' Wahoo" FISHERMAN \$5,390 Del.

C.P.L. YACHT SALES 189 W. Montauk Hwy. Lindenhurst, N.Y. 888-5600

395 Woodcleft Avenue Freeport, N.Y. 623-8100

JACK'S BAIT & TACKLE for all fishing needs serving City Island Ave. Jack and Sal Boat Rentals — OUTBOARDS and ROWBOATS Call 885-2042 551 City Island Ave. Bronx

CAMPER RENTALS — SAMKE CO., INC. VACATION CAMPERS by ARTCAR INC. Open Road, Travel Mate, E-Z Camper Draw Tite and Reese Hitches Sales and Rentals Route 17, Mahwah, N.J. (201) 529-3221

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK

Inkorporuotas 1863

460 West Broadway, South Boston Massachusetts

"Kur tūkstančiai taupo milijonus"

ALFRED W. ARCHIBALD

President

Šio banko direktorių taryboje yra Lietuvos garbės konsulas adv. A. O. Shalna ir adv. Jonas J. Grigalius. Reikale su patarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai. • Turtas (Assets) virš \$132,000,000

Current dividend 5% on all accounts.

Dabar moka 5% už visų rūšių taupomus pinigus

SEKMADIENIAIS ATIDARYTA 12-6 • (212) 244-1346 •

Sandor Furs, Inc.
GERIAUSI KAILIAI
ŽAVĖTINAI PUOŠNŪS
S.ROSS

305 SEVENTH AVE. (Cor. 27th St.), NEW YORK, N.Y. 10001



Alfa Jeweler

A. ŪSELIS
Garantuotas laikrodžių taisyklas
Aukso, platinos žiedai su deimantais • Viso pasaulio įvairūs laikrodžiai • Puikūs importuoti indai • Įvairūs papuošalai moterim.

Charm Beauty Shoppe

REGINA ŪSELIENE — Tel. 497-8865
Pusmetinis sušukavimas. Kirpimas. Stilizavimas.
Plaukų dažymas
267 St. Nicholas Ave., Ridgewood, N.Y.

FAITH

Universal šermentinėje laidotuvės yra tikėjimo paliudijimas.



universal
FUNERAL CHAPEL, INC.
52nd Street at Lexington Avenue
Ray Korbels, Dir.
PL 3-5300

PAMINKLAI STATOMI VIŠOSE KAPINĖSE



Šiam amatui pasiruošimas garantuoja tinkamą patarnavimą

HOLLANDER
CYPRESS CORPORATION
800 JAMAICA AVENUE
BROOKLYN, N.Y.
AP 7-2332

PEERLESS MEMORIALS
65-31 Grand Ave. Maspeth, N.Y.
DA 6-2123
W. Bielanski - C. Kardovich
E. Novak

GEGUŽES MĖNUO

Marijos gražusis mėnuo, pasiūšęs pavasario gėtimis, papuošęs jūsų dvasią gaiviais minties žiedais, jeigu kasdien pasikaitysite po skyrelį iš T. Kornelijaus Bučnio, O.F.M.

"GEGUŽES MĖNUO"

Knygelė kainuoja tik 1 dol. — DARBININKO administracija mielai prisius, jei tik parašysite užsakymą adresu: 910 Willoughby Ave., Brooklyn N.Y. 11221.

Kas norėtų skelbtis Darbininko prašomas skambinti: GLENMORE 2 2923

(212) 326-2356 Paminklai amžiams

Ettore Galeno, Inc.

Vietoje gamdami, čia pasirenkami ir pastatomi bet kur. Pagrindinė įstaiga: prie St. Johns kapinių, 7954 Metropolitan Ave., Middle Village, L.I., N.Y. prie St. Charles kapinių: 1232 N. Wellwood Ave., Pine Lawn (via W. Babylon P.O.), L.I., N.Y.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
Michigan 2-4130

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAMS palengvinti išsiųsti prenumeratą, dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pasiųsti adresu:

Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221

Prašau pratesti prenumeratą 1968 metams.

Vardas ir pavardė

Adresas

DARBININKAS naujiem skaitytojams pirmuosius metus tik \$5.00. Visi kiti skaitytojai, kur begyventų, moka \$7.00.

Siunčiu už prenumeratą \$.....

Už kalendorių \$.....

Spaudai paremti \$.....

DARBININKAS

NEW YORKO
NAUJIENOS

Vienuolynas GL 5-7068
Spaustuve GL 2-6916
Administracija GL 2-2923
Redakcija GL 5-7281

A. a. tėvas Modestas Stepaitis, O.F.M., miręs prieš 6 metus, bus prisimintas mišiose lietuvių pranciškonų koplyčioje, Brooklyne, gegužės 17 d. 7 v. ryto.

Pianistės Aldonos Kepalaitės koncertas Town Hall salėje Manhattane įvyksta šį šeštadienį, gegužės 18 d., 5:30 v. popiet. Koncertas rengiamas menedžerio Norman Seaman lėšomis ir bus pakartota ta pati programa, kuri buvo pianistės koncerte kovo 30. Kas neturėjo progos atsilankyti į koncertą tuo metu, kviečiamas dabar.

Stasė ir Povilas Vainauskai iš Great Neck, N.Y., pavasario trijų savaitių atostogose apvažinėjo trečdali Amerikos valstybių. Buvo nuvažiavę iki Arizonos ir Texas. Iš šios ilgos kelionės sėkmingai grįžo namo.

Norėdamas turėti medžiagos pažinti bolševizmo tikslams, įsigyk šias knygas: Bolševizmo Metai, 436 psl., 1 dol. Teroro ir vergijos Imperija — Sovietų Rusija, K. Bielino, 308 psl. 1 dol. Baisusis Birželis, P. Nau-miestišio, 238 psl., 3.50 dol. Šios knygos gaunamos Darbininko spaudo kioske.

Jei nuobodžiaujate, tai žiūrėkite spalvotos televizijos arba klausykite stereo muzikos. Katalogų reikalaukite: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr., E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

Parduodama vaistų laboratorija ir ofisas. Plačiai žinomi vaistai bei mostis nuo reumatizmo. Labai pelninga įmonė. Rašyti: P. Deken, North Sta., P. O. Box 9112, Newark, N. J. 07104.

Parduodamas moteriškas tautinis kostiumas. Dydis 14-16. Skambinti vakarais tarp 6-9 v. Tel. 849-1409.

NEW YORKO LIETUVIŲ VYRŲ CHORAS

maloniai kviečia visus į savo metinį

KONCERTĄ

gegužės 18, šeštadienį

FRANKLIN K. LANE
aukštosios mokyklos salėje, Woodhavene

Programoje:

choro dainos ir solistė R. Mastienė iš Chicagos, akomponuoja A. Prižgintas.

Pradžia 7 val. vak. punktualiai.

BILIJETAI gaunami pas choro narius ir pas platintojus: Woodhavene — pas J. Andrių (Haven Realty), J. Pašukonį (Aldo knygyne; Brooklyne — pas D. Averką (Atletų Klube).

N.Y. Vyrų Choro koncerte

New Yorko Lietuvių vyrų choras, 1963 suorganizuotas muz. Vl. Baltrušaičio, neišsiskirstė vadovui išvykus į Chicago, bet nauju choro dirigentu pasikvietė V. Strolia. Jis ir tebevadovauja šiam chorui, pašvenčia daug laiko ir jėgų. Štai to įtempto darbo rezultatas — gegužės 18 d. koncertas, kuris įvyks New Yorko lietuviams labai patogioje vietoje Woodhavene, Franklin K. Lane aukšt. mokyklos salėje. Tiesa, kaip ir visi ankstesnieji šio choro koncertai, taip ir šis prasidės punktualiai lygiai 7 v.v.

Koncerte išgirsime ištisą eilę lietuvių kompozitorių dainų ir operinių kūrinių. Iš L. Beethoveno operos "Fidelio" girdėsime "Kalinų chorą", klausiantį ir šaukiantį "kada laisvi mes būsim". Girdėsime Verdi Rigoletto "Dvariškių choro" ir 2-ojo ir 3-ojo veiksmų, o taip pat iš R. Wagner "Skrąjojančio olando" šaunųjį ir triukšmingą "Jūrinių chorą".

Be to, bus įdomu stebėti sunų, diriguojantį savo tėvo Juozo Strolia kompozicijas, tai "Karo žygio daina" žodžiai Putino ir "Keturi vežimo ratai", žodžiai J. Tysliavos.

Šiame koncerte taip pat išgirsime ne dažną viešnią New Yorko mezo sopraną R. Mastienę-Vilčinskaitę. Ji pradėjusi studijas Vokietijoje, baigusi Amerikoje, balsą tobulinusi pas įvairius dainavimo mokytojus, 1954 laimėjusi varžybas, pradėjo dainuoti Chicagos Lyric operoje. Lietuvių operoje Chicagoje R. Mastienė dainavo įvairiu pastatymuose, turėjo savo rečitalį Chicagoje ir tebedainuoja įvairiuose parengimuose tiek lietuviams, tiek amerikiečiams.



Baltų Moterų Tarybos šventėje kalba Valstybės departamento atstovas Alton L. Jenkins. Toliau iš k. į d. pirm. Galia Žilionienė, Mall Jurma, Helga Ozolinė, prel. J. Balkūnas, dr. K. Valiūnas, V. Sidzikauskas, A. Simutis ir kt.

Solistei ir chorui akomponuos Albinas Prižgintas, nauja muzikinė jėga čia New Yorke. Reikia tikėtis, jog New Yorko ir apylinkių lietuviai parems šio choro darbą savo gausiu atsilankymu.

Sinus

Pirmoji šių metų ekskursija organizuojama pas TT. Pranciškonus į Kennebunkport, Maine, birželio 7-9. Ekskursijoje gali dalyvauti iš New Yorko, Elizabeth, Newark, Linden, ir Kearny, N.J. bei iš New Haven, Conn. Susibūrus keletui asmenų, autobusas sustos birželio 7 d. 1 val. pp. prie lietuvių bažnyčių: Elizabeth ir Kearny, N.J. Brooklyne prie pranciškonų vienuolyno, 680 Bushwick Ave. apie 2 val. p.p. Kelionė nakvynės viešbuty ir 4 kartus valgis — asmeniui 38 dol. Galima iš anksto rezervuoti kambarius su privačia vonia ir kitais patogumais. Bus aplankomos šventovės, nauja koplyčia, dalyvaujama Sv. Antano gimnazijos mokslo metų pabaigos programoj — išleistuvėse. Susidarius didesniui skaičiui, vykstama su dviem patogiais moderniais autobusais. Grįžtama birželio 9 vakara. Rezervacijom kreiptis pas T. Petrą Baniūną, 680 Bushwick Ave. Brooklyn, N.Y. 11221. Telef. (212) GL 2-2923.

BALTŲ MOTERŲ TARYBOS ŠVENTĖ

Gražiame Columbus universiteto klube New Yorke Baltijos Moterų Taryba gegužės 11 paminėjo Lietuvos, Latvijos ir Estijos nepriklausomybių 50 metų sukaktį. Drauge tai buvo ir metinė Tarybos šventė, kada apžvelgiami darbai, perduodamos pirmininkės pareigos. Žmonių atsilankė per 100.

Tarybai šiemet pirmininkavo lietuvių **Galija Žilionienė**. Tai lietuvis čia daugiausia ir nuveikė, šią šventę rengdamos. Ir pačiam minėjime daugiausia atsilankė lietuviai.

Svečias iš Valstybės departamento

Sugiedojus JAV, Estijos, Latvijos ir Lietuvos himnus, Tarybos pirmininkė Galia Žilionienė pradėjo minėjimą, pristatė

Stratford-Bridgeport — Stamford ir apylinkės lietuviai, norėdami dalyvauti ekskursijoje, gali registruotis pas Mrs. A. Sedgwick, 407 Barnum Terr. ext. Stratford, Conn. 06497. Telef. (203) 929-4372. Autobusas birželio 7 d., apie 5 val. pp. sustos Hollyday Inn. 3 mylios nuo Milford gas station Woodmont, Conn. Arčiau gyvenantiems gera proga prisidėti.

Sveikino konsulai

Toliau pirmininkei G. Žilionienei programą praversti talkino **Irena Sandanavičiūtė ir Nastutė Umbražaitė**. Jos pasikeisdamos pristatė tai viena, tai kita.

Sveikinimo kalbas pasakė visų trijų valstybių diplomatiniai atstovai: Ernst Jaakson — Estijos gen. konsulas, **Paul Ramans** — buvęs Latvijos diplomatas sveikino Latvijos pasiuntinybės vardu, **Anicetas Simutis** — Lietuvos gen. konsulas. Visi prisiminė sukaktį, palinkėjo Tarybai kuo geriausios sėkmės.

BOSTONO ŽINIOS

Putname šį sekmadienį, gegužės 19, šventinami Matulaičio namai. Išklmėse dalyvaus Conn. gubernatorius, vysk. V. Brizgys, vysk. V. Hines. Iš Bostono autobusas išeina 8 v. r. Kas nori tuo autobusu važiuoti, kreipiasi į V. Kulbokienę ar Ona Ulevičienę arba į H. Čepą Baltic Realty.

Izidorius Vasyliūnas gegužės 5 Jordan Hall surengė kompozitoriaus Juliaus Gaidelio kūrinių koncertą. Buvo atlikta 10 kūrinių. Programoje dalyvavo Izidorius Vasyliūnas — smuikas, Vytenis Vasyliūnas — fortepijonas, Chery Leigh Roberts — smuikas, David Mott — klarnetas, Vytautas Rastonis — fagotas ir Robert Hansen — volantinistas. Tai buvo šio sezono paskutinis Vasyliūno koncertas.

Jaunučiai ateitininkai rengiasi suvaizdinti Alės Rūtos vaidinimą. Režisuoja Janina Ambrozienė. Vaidinimas statomas gegužės 26 Lietuvių Piliiečių draugijos salėje.

Perdavė pareigas latvėms

Tarybos pirmininkavimo pareigos keičiasi rotarine tvarka. Dabar iš lietuvių perėmė latvė — **Helga Ozolinė**. Perduodant pareigas, kalbėjo ir Galia Žilionienė ir naujoji pirmininkė Helga Ozolinė. Taip pat kalbėjo ir estų atstovė **Mall Jurma**.

Koncertinė dalis

Antroji dalis pradėta be pertraukos. Dainavo estų sopranas **Epp Karike Jurima**, akomponavo Maaia Duesberg. Padainavo vieną estų liaudies dainą, arija iš "Romeo ir Juliet" (Gounod), ir vieną estų kompozitoriaus dainą.

Koncertą baigė solistė **Irena Stankūnaitė**, kuri įspūdingai padainavo liaudies dainą — Saulėlė raudona, J. Stankūno — Sodžiaus idilė, V. Klovos ištrauką iš "Pilėnų" operos. Akomponavo **Aldona Kepalaitė**. Abiejom įteikta gėlių.

Numatyta latvių arfininkė neatvyko.

Vaišės

Toliau buvo vaišės, kurias parengė Lietuvių Moterų Klubas. Daugiausia dirbo **dr. M. Kregždienė**, pirmininkė. Vaišės buvo parengtos skoningai.

Parodėlė

Dar buvo išstatytas gana didelis **Ligijos Bieliukienės** tautodailės rinkinys — gintarai, lėlės, juostos. Gaila, kad ši gana simpatinga parodėlė nebuvo plačiau pareklamuota, tai kiti neatkreipė tinkamo dėmesio.

Tarybos leidiniai

Šventės dalyviams buvo įteikta programa ir visų trijų tautų himnai su gaidom, vertimais, aprašymais. Tai padėjo ne vienam susipažinti ne tik su melodija, bet ir su autoriais.

Taryba anglų kalba išleido gražų leidinį "The Baltic Women's Council 1947-1968". Leidinys iliustruotas, pradžioje apžvelgta trys Baltijos kraštai, toliau supažindinama su Baltijos Moterų Tarybos veikla. Leidinys skirtas informaciniam reikalui.

Į šventę buvo atvažiavusių moterų iš apylinkės įvairių miestų. Viešnių buvo net iš Washingtono — O. Kajeckienė. (p.)

South Bostono Lietuvių Piliiečių Draugijos elevatoriaus (keltuvo) statybos pamatai jau padėti ir mūro sienos jau pasiekė antrą aukštą. Draugijos mėnesinis susirinkimas įvyks ketvirtadienį, gegužės 16, savo namo antro aukšto patalpose, 8 val. vak. Nors šio didingo namo vidus liko dulkėtas nuo tarškančių oro dujų grąžtų, bet jis yra mūsų visų pasididžiavimas, kad mes turime tokį didelį ir gražų namą. South Bostono Lietuvių Piliiečių Draugijos valdyba kviečia visus draugijos narius gausiai dalyvauti susirinkime, nes yra daug reikalų. Be to, galėsime pamatyti elevatoriaus statybos pradžią. Draugijos valdybos nariai pavaišins susirinkusius alumi, kavute ir užkandžiais. —S.K.G.

Laisvės Varpo koncertas įvyks gegužės 18, šeštadienį, 7 val. vak. Lietuvių Piliiečių Dijos namų trečio aukšto auditorijoje. Koncertą atliks Montrelio Aušros vartų parapijos choras su dviem solistais. Choro vadovauja A. Keblys, akomponuos V. Vasyliūnas. Laisvės Varpo radijo valdyba kviečia Bostono ir apylinkių lietuvius gausiai šame gražiame koncerte dalyvauti. Tai nedažna proga išgirsti 40 asmenų chorą ir du solistus. Choro dalyvių nuotrauką galite pamatyti šio numerio 6 puslapy.

PRISIMINĖ DR. JUOZA LEIMONĄ

Dr. Juozas Leimona penkerių metų mirties sukaktis prisiminta gegužės 5. Ateitininkai sendraugiai surengė minėjimą. Sv. Petro bažnyčioje 10 val. buvo mišios, o popiet Liet. Piliiečių draugijos salėje — minėjimas.

Akademią pradėjo sendraugų pirm. Pr. Pauliukonis. Kunigas A. Kontautas kalbėjo apie dr. Leimoną, kuris jungė pavasarininkus ir Lietuvos vyčius. Apibūdino jo darbą, redaguojant Vytį. Tai buvo žurnalo patys geriausi laikai.

S. Sužiedėlis prisiminė dr. J. Leimono jaunystę, kaip jaunas kalvio sūnus atsirado Rusijos tremtyje, kaip mokėsi ir pradėjo organizuoti jaunimą. Grįžęs į Lietuvą, stėjo savanoriu į kariuomenę. Dirbdamas štabe, baigė gimnaziją ir universitetą. Vėliau studijavo Šveicarijoje. Dr. J. Leimona vadovavo didžiausiai Lietuvos jaunimo organizacijai — pavasarininkam, kurių buvo apie 90,000. Jis buvo principų žmogus, dėl tų principų teko nekartą ir nukentėti.

Meninėje dalyje poetė Aldona Baužinskaitė-Kairienė gražiai paskaitė eilių iš savo naujos knygos "Detalės". Stasys Santvaras paskaitė kelias ištraukas iš kantatos "Kovotojai". Kazys Barūnas praskleidė senus Leimono dienoraščius ir paskaitė gabalėlį iš bolševikinio kalėjimo. Izidorius Vasyliūnas pagrojo kelis J. Gaidelio kūrinius. (Tą dieną jis J. Gaidelio kūrinius grojo Jordan salėje).

Minėjimui vadovavo Pr. Pauliukonis. Žmonių atsilankė daug. Minėjimo dalyviai buvo pavaišinti kava, kurią paruošė ateitininkės.

Lietuviškai vasarviete! Cape Cod ieškoma vasaros sezonui 2 mergaitės padavinėti į stalą ir tvarkyti kambarius. Kreiptis: Mrs. M. Jansonas, 15 Rosedale St., Boston, Mass. 02124. Tel. 288-5990.

A. + A.

Klementinai Liseckienė

mirus, jos dukrai dailininkei Zofijai Plechavičienei ir šeimai reiškia gilią užuojautą

INGELEVIČIAI



New Yorko lietuvių vyrų choro dalis repeticijos metu. Choro koncertas bus šį šeštadienį, gegužės 18, Franklin K. Lane mokyklos salėje Woodhavene.

Atlieka CHICAGOS LIETUVIŲ OPERA ir Simfoninis Orkestras.

Dirigentas: Aleksandras Kučiūnas

Chorvedžiai: Arvydas Vasaitis, Alice Stevens ir Alfonsas Gečas

Solistai: Stasys Baras, Danutė Stankaitytė, Jonas Vaznelis, Algirdas Brazis, Kristina Bartulis, Bronius Maciukevičius, Julius Savrimas

BILIJETAI po 3, 4, 5, 6, 8 ir 10 dol. gaunami pas platintojus ir koncerto dieną prie įėjimo. Vietos numeruotos.

Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 50 metų sukaktį atžymėti

LAISVĖS ŽIBURIO RADIJAS

kviečia rytinio pakraščio visuomenę atsilankyti į koncertinėje formoje statomą J. Karnavičiaus operą

"GRAŽINA"

sekmadienį, birželio 2 d.
Walt Whitman auditorijoje

BROOKLYN COLLEGE
Bedford Ave. ir Avenue H, Brooklyn, N.Y.
Pradžia 3 val. punktualiai